

SUBTOPIA³





- 02** ALLA MÅSTE BLI KIRURGER
Ledare av Karin Lekberg, chef
- 04** GÖR DET TILLSAMMANS
Om D.I.T Subtopia samt dansgruppen Abzorb
- 12** OM JAG FICK BESTÄMMA
Brev till Sveriges arbetsminister av Ali Khalil, vd, Miljonbemannig
- 16** OOOOUPS!!!!
5 steg mot start-up-visdom med KLUMP-kungen Anders Lindgren
- 18** EN ANNAN SORTS BAGARE
Möt Changers Hub, BB för Albys unga entreprenörer
- 26** NU AVGÖRS CIRKUSENS FRAMTID
Kulturrådet kartlägger cirkusen
- 30** SKYMTEN AV EN ANNAN RÖRELSE
Ludwig Duregård sammanfattar ECF (European Cultural Foundation)
- 32** "NORSBORG"
Ny dikt av Daniel Boyacioglu
- 34** FÖRORTENS FRAMGÅNGSFOMEL
Intervju med södertörnprofessorn Apostolis Papakostas
- 38** TRAPETSEN ÄR EN BRA MÖTESPLATS
Intervju med Leire Mesa, Clown & aktivist med residens på Subtopia
- 44** CIRKUSFOLKETS MÖTESPLATSER
Kiki Muukkonen och Alain Paré informerar om CINARS och Subcase
- 46** THE TRIP
Följ Rojda Sekersöz, "Dröm vidare"-regissörens väg från Fittja till Röda mattan.
- 51** FLICKAN FRÅN SÖDERORT
Helene Müller berättar om sin historia kring Alby/Vårby gård
- 54** 100 % CIRKUS
Gratisföreställning på Alby torg och Albyberget av Julien & Mikkel
- 56** FORZA EMMA
Porträtt av graffitikonstnären Emma Simu
- 64** OBSERVATÖREN
Dikt och fotografi av Vårby-bon Gustav Josefsson
- 68** UPPDRAG LIVSGLÄDJE
Cirkusartisten Trevor Lewis berättar om "Cirkushoppet"
- 72** ENGLISH TRANSLATIONS
ENGELSKA ÖVERSÄTTNINGAR

SUBTOPIA[®]

REDAKTÖR/EDITOR Paulina Sokolow
AD & GRAFISK FORMGIVNING YMPA (Andrejs Ljunggren & Iwa Herdensjö)
ILLUSTRATION Iwa Herdensjö
FOTO Tekla Evelina Severin (om inget annat anges)
STYLISTER Iwa Herdensjö & Tekla Evelina Severin
SKRIBENT/WRITER Paulina Sokolow (om inget annat anges)
ÖVERSÄTTARE Jan Salomonsson
KORREKTUR Christina Lindquist

På Omslaget: Emma Simu/On the cover, graffitikonstnär (Emmilou).

ANSVARIGA UTGIVARE/LEGALLY RESPONSIBLE PUBLISHER
Karin Lekberg, Krister Kalte: Subtopia/Upplev Botkyrka AB, Botkyrka

ISBN 978-91-983392-1-5
TRYCK Printfabriken AB

Subtopia
Rotemannavägen 10 SE
145 57 Norsborg, Sweden
www.subtopia.se





ALLA MÅSTE BLI KIRURGER!

Det var kring tiden för Lucia och jag befann mig i Mumbai, eller mer exakt, Kamathipura, Asiens äldsta red light district. Hit har unga flickor förts sedan 1700-talets slut för att mot betalning bli utnyttjade för sexuella syften. Mitt ärende var att följa med Clownen utan gränser i deras arbete. Vissheten om barnens liv, deras mammors och mormödrars drabbar den egna kroppen med sådan förtvivlad kraft att instinkten reagerar med sin sämsta sida: Handlingsförlamning. Jag tittade vädjande mot min vän, clownen Rupesh Tillu. "Karin", sa han, jag tänker inte på eländet när jag är här. Jag är här för att ge barnen nya minnen. Tänk på en kirurg som opererar ett barn fyllt av cancersvulster. Människor i den här situationen kan inte tänka på hur hemskt det är att just detta barn drabbats. Hon opererar. Vi måste alla bli kirurger!"

Rupesh liknelse blev omedelbart användbar och clownernas möten med barn har nu tänt ljus och skapat minnen i över tjugo år. Numera tänker jag ofta på oss kulturskapare och kulturarbetare som kirurger, som måste arbeta vidare oavsett vad.

Det är 2017 och frizonen Subtopia fyller 15 år och magasinet 10 år, så det finns all anledning att fira. Den här typen av platser som möjliggör skapande är den viktigaste kraften i ett samhälle. Detta är livsviktigt i en tid full av konkreta hot: krig, miljöförstöring, förföljelse. Men även ett hot mot något av det mest grundläggande vi har: Passionen till livet och tron på att något annat är möjligt.

Min övertygelse är att det är kulturen som blir det starkaste vapnet. Vi har alltid känt av farorna innan de framträder i full dager och lika ofta har vi uppfunnit broar, konstruerat språk och skrattat ut dåraktiga härskare.



Karin Lekberg - Chef, Suptopia

Gör det tillsammans

Detta händer på Subtopia. Barn som kanske aldrig eller sällan kommer i kontakt med kultur på ett sätt där de får delta, möter för första gången unga vuxna som öppnar portarna till en ny värld: dans, måleri, cirkus, teater och musik. Själva grundförutsättningen är: inga förkunskaper. Dansgruppen Abzorb var en av de kraftpaket som kommit för att dela med sig av sin Gör-det-tillsammans-energi.









De får tillgång till en studio, och Subtopia får en dansworkshop på sportlovet. Resultat: Succé.

Att uttrycka sig med kroppen, att skapa bilder och åstadkomma vackra harmonier är något djupt mänskligt. Se bara tillbaka i historien – Har det någonsin funnits en kultur som inte velat samlas kring det vackra och det förunderliga? Nej, just det. D.I.T Subtopia i Botkyrka erbjuder inte bara roliga kurser på loven utan utgör också en plattform för andra sorters möjligheter. Som historien med dansgruppen Abzorb, som består av fyra unga kvinnor: Cynthia Toledo, Helin Kavak, Pim Kwampaiboon, Nicole Sandgren och Isabelle Bjärnvik. Alla fyra har dansen som sitt liv men när också en stark tro på att förmedla dansglädje. Inför en filminspelning de gjorde kom de i kontakt med D.I.T, och frågade om de kunde få låna någon av våra studios. Dealen blev: De får tillgång till en studio, och Subtopia får en dansworkshop på sportlovet. Resultat: Succé.

D.I.T. står för Do It Together (Gör det tillsammans). Gillar du till exempel dans, teater, konst och vill skapa, driva projekt, testa nytt eller bara ha kul tillsammans, så har du kommit rätt. Håll koll på kalendariet på Subtopias hemsida och på facebook.com/DITSubtopia. Där lägger vi upp workshops, spännande projekt och annat du kan delta i, både längre kurser och endagsprogram på skolloven

”Vi vill inspirera unga kvinnor till att ta mer plats och vara bekväma i sig själva”







ABZORB grundades för fyra år sen av Cynthia Cavieres Toledo. "För oss är det viktigt att bryta normerna kring hur dansare ska se ut, och vi tänker mycket på representation, alla ska kunna känna igen sig i våra kroppar. Detta för att bryta samhällets ideal och ta tillbaka rätten till våra kvinnokroppar. Vi anser att ungdomar med olika bakgrunder och etniciteter inte ska vara rädda för att ta plats på den svenska kulturscenen."

“Vi tänker mycket
på representation,
alla ska kunna
känna igen sig i
våra kroppar.”

OM JAG FICK BESTÄMMA

“Om Sverige ska fortsätta sin framgångssaga måste arbetsgivarna börja tänka nytt.”

I fem år har Ali Khalil, tillsammans med två andra grundare, drivit Miljonbemanning, en egen uppfinning sprungen ur insikten om att verktyg saknades för att arbetsgivare och arbetstagare skulle finna varandra. Här är hans appell till Sveriges alla arbetsgivare och landets arbetsmarknadsminister.



*De har en reell
kompetens men inte
formell behörighet.*

*I teorin är de inte
lämpliga i praktiken
är de världsmästare!*

Varför jobbar en farkostingenjör som restaurangbiträde i Gamla stan? Varför jobbar en hjärnkirurg som städare i en snabbmatsrestaurang? Folk kan dö! Medan kirurgen nattstädar, blir vårdtiderna längre. Detta är inga undantagsfall, utan en verklighet vi stöter på dagligen.

I vårt arbete stöter vi dagligen på en massa talanger och eldsjälar som är drivna som bara den, men som inte får chansen, eller som har ett arbete de egentligen är överkvalificerade för. Det här är ett samhällsproblem som kostar samhället enormt mycket och skapar utanförskapsområden.

Det går inte att se alla dessa exempel utan att det svider i bröstet, en blandad känsla av sorg, ilska och oro.

Låt oss ta ett djupdyk i farkostingenjör-ens verklighet. Hon har en KTH-examen på fem och ett halvt år (!) men, hon råkar vara kvinna, en mörkhyad kvinna, bosatt i ett miljonprogramsområde (Ni vet sådana som är förknippade med bilbränder och stenkastning).

När farkostingenjören kom ut i arbete genom oss så ringer arbetsgivaren oss. Samtalet är kort och stelt.

– Hej, kul att höra från er, hoppas det funkar med konsulten!

– Jo det är lite därför vi ringer. Hon, konsulten, dyker inte upp på 14-fikat... Vi är lite oroliga.

– Hmm, okej, hur går arbetsuppgifterna, själva jobbet, det hon ska göra?

– Kanoners, långt före deadline och galet imponerande!

– Okej så 14-fikat var det, vi ringer henne och kollar.

Vi förstod redan vad det hela handlade om. Hon ville skippa fiket för att visa att hon är arbetsam och duktig, bevisa att hon är värd platsen – hon kände att hon behövde göra det.

Sverige har idag ett skriande behov av arbetskraft. Vi måste våga bryta upp våra homogena arbetsplatser och våga ta in nytt. Vare sig vi vill det eller inte, så bor morgondagens Sverige i miljonprogramsområden. Det gäller nu att nå dem, och fånga upp kompetensen och talangen som finns där.

Alla Sveriges arbetsgivare måste också våga utmana sig själva. Ett exempel: Vi har ett samarbete med en stor verkstadskedja som behövde personal. De ringde oss och vi satte oss ner tillsammans för att ta fram en

kravprofil, så som vi alltid gör.

Skallkraven. Ett av dessa är att en mekaniker skall kunna svenska flytande i tal och skrift. Våra rekryterare bad om att få göra studiebesök och skugga mekanikerna i deras arbete för att få en större förståelse och bättre bild inför rekryteringsprocessen. Ganska snart upptäckte de att själva kundmötet skedde i verkstadsreceptionen där det arbetade en trevlig kundmottagare. Mekanikerna kom ut först senare och det de gjorde var att de körde ner bilen i verkstaden, reparerade den och ställde tillbaka den på sin plats. Infon om skadorna på bilen fick de via en bild med kryss och sifferkoder, vilka betyder typ "katalysator" eller vad det nu var för fel med bilen. Prata svenska gjorde de under fikarasterna och skriva svenska gjorde de aldrig (om man inte anser att siffrorna 0-9 tillhör det svenska språket).

Slutresultat: Skallkravet på svenska språket togs bort, ersattes med engelska i tal och plötsligt kunde många fler passa in.

Samtidigt finns det många modiga arbetsgivare som vågar testa nytt, vågar se reell kompetens som en tillgång. Världens bästa programmerare behöver inte nödvändigtvis vara en person som har en KTH-examen i datavetenskap, utan kan vara en person som älskar programmering, som gjort det sen barnsben och som mer eller mindre på nolltid kan hacka in sig i NASAs hemsida. Reell kompetens!

Eller världens bästa kock eller kokerska, som med några få råvaror kan få fram världens godaste middag. De har en reell kompetens men inte en formell behörighet. I teorin är de inte lämpliga – i praktiken är de världsmästare!

En avgörande faktor för att Sverige ska fortsätta vara så fantastiskt som det är, i topp i mätning efter mätning, är just att våga tänka nytt, bryta normer och se all den kompetens som finns ute i samhället – och vi hjälper gärna till!

Miljonbemanning är ett bemanningsföretag i Alby med flera kontor runt om i landet. Grundarna är Ali Khalil, Shafik Muwanga & Saleh Karrani.



OOOUPS!!!!

Uppnå dina 5 nivåer mot start-up-visdom

Du har en idé, svart bälte i dagdrömmeri och känner doften av pengar spetsat med Rädda Världen-vibbar. Vad kan gå fel? "Allt", tänker du och slår undan fantasierna. Grattis! Du har redan begått ditt första misstag. KLUMP-ologins okrönte konung Anders Lindgren lotsar dig genom 5-i-topp för dina livs-avgörande misstag i resan mot START-UP-NIRVANA.

01 FÖRST MÅSTE JAG FÖRÄNDRA MIG

LÄGET Du har tänkt igenom din idé tusen gånger och i fantasin skrider du redan fram med tung Rolex. Bara ett problem: När du checkar igen är det inte du som går där, utan en annan, mer lysande och gulddoppad version av dig själv. Att det skulle vara just du som lyckas känns överkligt. Först måste du på något sätt genomgå en förändring och Bli Ditt Bättre Jag.

KLUMP-KUNGENS ORD Lägg inte ner tid på det! Tänk på att du har ägnat ett helt liv åt att vara du. Ägna tid åt det som är viktigt istället. De här tankarna fjärrar dig från kärnan från vad du ska fokusera på. Fel.

02 JAG HAR INTE ÅSTADKOMMIT NÅNTING!

LÄGET Det har gått ett år och föreställningen om att din produkt skulle vara på rull vid det här laget verkar finnas i skogen. Du drabbas av en tung känsla att du sprungit runt med din idé och stampat på samma ställe. Vart tog all tid och alla opportunities vägen?

KLUMP-KUNGENS ORD **ORD** Handen på hjärtat: Du har åstadkommit massor. Man blir aldrig färdig med allting. Reflektera bakåt: Gör ett cv så ser du hur mycket häftiga saker du gjort i ditt liv. Det verkar lättare att banka sig själv i huvudet om det man inte åstadkommit än hedra sig själv för det du lyckats med. Det är också ett sätt att förminska sig själv. Lägg av.

03

JAG SLÄPPER INTE UT NÅGOT FÖRRÄN JAG HAR EN PERFEKT PLAN.

LÄGET Inget får gå fel. Därför har du ägnat långa perioder på kammaren och lekt djävulens advokat till förbannelse. Tänkt på allt som kan gå fel och hittat lösningar. Du tänker: "Jag lanserar ingenting förrän jag är helt säker på att allt kommer funka felfritt." En annan variant är att du fått klagomål från användare, vilket fått dig att känna dig dum och misslyckad.

KLUMP-KUNGENS ORD Ingenting är någonsin felfritt. Det kommer alltid att finnas saker att utveckla i det du gör. Den bästa testaren av det du gör är inte du, utan någon annan. Någon som behöver det du gör. Se det som essentiell information att bygga vidare på.

04

JAG SKA GÖRA ALLTING SJÄLV – JAG ÄR JU EGEN-FÖRETAGARE.

LÄGET Det ska göras hemsida, kommunikationsplan, affärsplan, formges broschyrer och annonser, översättningar, betalsystem och transporter. Ditt specialismråde: fröer för tempererat klimat. Effektivt? Inte direkt.

KLUMP-KUNGENS ORD Det där är typisk oro kopplad till din självkänsla. Tänk på att det finns andra som är intresserade av det du gör och kan tänka sig att riskera tid och pengar på din idé. Det kanske blir din första medarbetare?



05

JAG TÄNKER UTANFÖR BOXEN. ÄNDÅ LYFTER DET INTE!

LÄGET Idén är att göra något som ingen annan kommit på tidigare. Hela din produkt ska utstråla innovation. Med resultat att du hela tiden stöter på motstånd och tvingas uppfinna hjulet.

KLUMP-KUNGENS ORD Ingenting uppstår ur tomma intet. Allt bygger på saker som uppstått ur erfarenhet. Genom att vara innanför boxen är du närmare dina förmågor och kompetenser. Det är rimligare att du hittar innovationen där. Stirra inte i horisonten. Tittar du ner på fötterna så ser du strömmen av dina egna möjligheter.

BLI DEL AV KLUMP SUBTOPIA

Om du tror på din idé är det här rätt plats att utveckla den på, och vårt mål är att ge dig verktyg för att realisera ditt företag. För att bli del av KLUMP Subtopia kontakta verksamhetsledaren Anders Lindgren. anders.lindgren@subtopia.se



BAGERIET SUBTOPIA

EN ANNAN SORTS BAGARE

“Silicon Valley!”

Den dynamiken ska finnas i Botkyrka, är det första jag får höra när jag kliver in i Changers hubs nya lokal Bageriet Subtopia, som fått sitt namn av att det just tidigare fungerat som ett sådant, något som fotograferna tagit fasta på när de gör sin tolkning av bossarna Fares Hamed, Amanias Abraha, Siduri Poli och Victoria Escobar.

Bakgrund: Fyra unga människor uppvuxna i Botkyrka har fått en flygande start på sitt arbetsliv. Allt flyter på väl för alla och en av dem har till och med hunnit bli listad i Veckans Affärers ranking av supertalanger. Men något saknas i deras liv: Kontakten med barndomskvarteren.

Vi ville skapa den plats vi själva hade behövt när vi var yngre. Men också det som behövs nu. Vi frågar oss: Vad fattas här? säger Amanias och slår ut med armarna.

Som barn till föräldrar som behövde ägna mycket kraft åt att klara vardagen, fick de aktivera sig själva och sina vänner. Det fanns inga naturliga mötesplatser där deras intressen kunde slå rot, det fick de skapa själva. Inspirationen kom från de äldre i gänget. Efter gymnasiet splittrades de och inledde sina professionella liv. Men behoven kvarstod. Och nu kunde de ju själva bidra med sina erfarenheter.

När jag kom till Alby fanns ingen basketbollklubb, så vi startade en. Vi ordnade events som folk från hela Stockholm kom på! Vi tog mer och mer ansvar. Några i mitt gäng gick det dåligt för, andra bra. Jag funderade över varför just jag fick en schysstare väg. Det var tack vare min kompiskrets och ansvarstagandet. Vi som ville något mer syntes och hördes inte så mycket. Men det gjorde de destruktiva ledarna. Det ville vi förändra. Vi ville ge våra vänner chans att drömma stort, säger Amanias.

När Magasin Subtopia träffar dem har de just flyttat in i de nya lokalerna och kakelväggarna är nedklottrade med peppande slagord: MOD, PASSION, KREATIVITET, INTELLIGENS, KÄRLEK.

Tillbaka till Silicon Valley. Att den platsen på sjuttioalet blev startpunkten för informations-samhället och IT-industrin berodde just på att

människor som ville något samlades i en gemensam vision. Changers Hub jämför sig med Norrsken House, en liknande knutpunkt fast mitt i stan, i Spårvagnshallarna, som drivs av en stiftelse startad av Klarnas grundare Niklas Adalberth.

Vi är som dem, fast vi är lite hetare. Likheten är att vi samlar samhällsförändrare på en fysisk mötesplats. Skillnaden är att vi arbetar utanför tullarna. Det är viktigt att de finns, men lika viktigt att vi finns. Det är etablerade människor som sitter där backade av tunga bolag. Vår målgrupp finns i en tidigare fas. Vi mekar med våra idéer och jobbar med frågor som: Hur kan vi skapa en stark positiv kultur här? Vår nisch är att göra saker annorlunda och pusha gränser, säger Fares.

Så vad händer på Changers Hub och vem är det till för? Här kommer det att finnas dagverksamhet kombinerat med open space, kurser och en möjlighet för unga med drömmar och idéer, som inte behöver vara färdigtänkta, att sitta tillsammans med kreativa människor. Ett stort problem är just att folk inte har någonstans att sitta. Här ska man kunna söka kunskap och träffa folk från näringslivet som kan stötta längs vägen. Siduri, Amanias, Fares och Victoria är som storasyskon som tillsammans står för en bred kunskapsbas inom många olika områden och med brett nätverk.

“Vi ville ge våra
vänner chans att
drömma stort”



Bild: Nybakad Bergis från Alby Matcenter





AMANIAS ABRAHA, 30

Född i Göteborg, flyttade till Alby 1997. Kandidat inom ekonomi och marknadsföring från Södertörns Högskola samt studier i USA. Har tidigare projektlett initiativ för Stockholms stad, Fryshuset och Freshmind.

VISION: Älskar tanken på att skapa något nytt och bidra till förändring i samhället.

SIDURI POLI, 28

Har drivit eget sedan hon var 17 år och fick journalistiska uppdrag redan i gymnasiet. Har en egen programpunkt på SVT Gomorron Sverige, P3, Expressen. Har studerat journalistik på Poppius, och har en diplomutbildning från Berghs.

VISION: Skapa ett mer färgrikt och passionerat Sverige, som är inkluderande och mottagligt för olika subkulturer, där vi lyckas decentralisera makten som nu är koncentrerad till city. Demokratisera framgång.

OM TVÅ ÅR: Vi är här! Platsen har blivit levande och fått in alla delar där saker och ting händer på riktigt. De vi coachar nu är etablerade och har kommit tillbaka för att ge tillbaka till communityt. Vi har öppnat liknande hubbar på andra platser i Stockholm.

FARES HAMED, 24

Uppvuxen i Kalmar/Botkyrka med en utbildning inom data och digitala medier på Stockholms Universitet. Driver det egna bolaget MX inom varumärkesbyggande kommunikation och musik. Har på sin fritid drivit mentorsprogram för unga kreatörer i Stockholms förorter.

VILL MED CHANGERS HUB: Idéerna som föds här ska vara på lika förutsättningar, oavsett om det har gjorts innanför tullarna eller utanför.

VICTORIA ESCOBAR, 24

Gick grundskolan i Hallunda, gymnasium vid Fridhemsplan. I de yngre tonåren hängde hon på fritidsgårdarna i Hallunda och Skärholmen. Sedan dess har hon ett intresse för fritidsgårdslivet. "När jag var 16 sa jag: Mitt första jobb ska vara som ungdomsledare på den här ungdomsgården. Och så blev det." Ideellt engagerad i Rädda Barnen, JKS (Stockholms äldsta basketförening), KFUM och Fryshuset, ledare på Löparakademin.

VISION: Att skapa en mötesplats som erbjuder det som inte finns idag, blandning av ett moderniserat bibliotek och ett framgångsrikt tugg.





NU AVGÖRS



CIRKUSENS FRAMTID



I juni 2016 fick kulturminister Alice Bah Kuhnke ta emot ett brev undertecknat av ett femtiotal chefspersoner som arbetar med cirkus, teater, dans och utbildning inom svenskt kulturliv. I brevet påminns regeringen om att det är hög tid att börja betrakta cirkusen som en etablerad konstform med betydelse för människors liv, såväl för de utövande som för den snabbt växande publiken. Budskapet tog skruv, och i november presenteras en rapport som inkluderar en kartläggning av cirkusens status och framtid. Magasin Subtopia frågade fyra av undertecknarna vad de förväntar sig och önskar ska komma fram.

AF ANDERS FRENBERG,
VD Cirkus Cirkör

VILKEN ROLL HAR
CIRKUSEN FÖR KULTUREN?

KL KARIN LEKBERG,
Chef Subtopia

LB LINDA BEIJER,
Ordförande Manegen

WL WALTER FERRERO,
Prefekt, lektor i cirkus,
Uniarts

AF Den moderna cirkusen utmärker sig genom att vara öppen och rörlig, att inte sitta fast i konventioner. Vi pratar om att den är gränsöverskridande, på alla möjliga plan. Där tycker jag cirkusen är en stark inspiratör för många andra kulturaktörer. Och för publiken!

KL Man kan använda epitetet kulturens "kinderägg" om cirkusen; den är poetisk, lekfull och riskfylld. Språket är fysiskt och därmed universellt. Den har mångfalden inbyggd i sig och samverkar gärna med andra konstnärliga uttryck. Den skapar på så sätt helt nya publikgrupper. Cirkusen är ju också ett sätt att leva. Tänker du ordet cirkus så ser du inte bara ekvilibrist och komik framför dig utan en hel värld.

LB Det är en egen konstform men erbjuder också en fysisk upplevelse av autenticitet och gränsöverskridande. Den är internationell till sin karaktär och inte beroende av ett gemensamt språk eller kulturarv, vilket gör den till ett levande, reellt exempel på fördelen av samarbete och tillit över nations-, språk- och traditionsgränser. Cirkusen vet vad

kalkylerat, reellt risktagande betyder för att bryta ny mark och skapa något ingen av oss upplevt eller ens trodde var möjligt.

WL Cirkus bidrar med olika aspekter - från underhållning som får oss att glömma vardagsbekymmer till föreställningar med frågor som ställer politiska och mänskliga frågor på sin spets. Rörelsevokabulären är resultatet av lång träning och hängivenhet för cirkuskonsten. I dagens cirkus kan man se en stor variation av poesi, musik, text, det vilda, det absurda, ickelinjära berättandet. Det ligger i dess natur att vara gränsöverskridande och utmanande och nycirkus har bidragit till att utveckla nya uttryckssätt.

VILKA PROBLEMOMRÅDEN
BÖR EN RAPPORT BELYSA SÄRSKILT, ENLIGT DIG?

AF Genom att fokusera på villkoren för utövare, producer, utbildning, arrangörer, publiken / medborgarna och samspelet med andra delar av samhället. Hur kan förutsättningarna för produktion av cirkusföreställningar förbättras? Hur ser utövarnas (artister och andra kreatörer inom cirkus) villkor ut? Hur är möjligheterna att utbilda sig? Hur kan möjligheterna att visa, arrangera och turnera cirkusföreställningar förbättras? Hur kan information och tillgänglighet att ta del av cirkus för alla som bor i Sverige förbättras? Kan internationell samverkan och utbyte utvecklas?

*Vi hoppas på
åtgärder som
gör att barn,
ungdomar och
vuxna får möta
många olika
kulturuttryck
under sin skol-
tid, och genom
hela livet.*

KL Artisterna och kompaniernas möjligheter att arbeta och turnera i Sverige. Att fler platser/scener ska få möjlighet att presentera och programmera cirkus. Arrangörs-, produktions- och turnémöjligheterna är begränsade och utvecklade och behöver ses över. Även möjligheterna för fler internationella samarbeten behöver undersökas. Framför allt är det samordning av redan befintliga resurser och att sedan se hur staten, regioner och kommuner på olika sätt kan samverka för att fler ska kunna utöva och uppleva cirkusen.

LB Jag hoppas på en schematisk studie över vad som utgör en konstform, vilka pusselbitar som behövs i en fungerande struktur för att den ska kunna utvecklas. Om vi ser konstformen ur helikopterperspektiv kan vi se var glappen är och täta dem. Är det fler scener för mindre kompanier som behövs eller finns det egentligen andra möjliga scener? Det är viktigt att ställa rätt frågor. Efterfrågan från publik, andra konstformers utövare, barn och unga är så stark att det är viktigt att beslutsfattarna förstår konstformens utveckling och behov så att de kan skapa strukturer.

WL Det saknas en utvecklad infrastruktur som gör att artister och unga kompanier kan och vill stanna och verka i Sverige. Eftersom cirkuskonsten har höga säkerhetskrav och kräver speciell teaterteknik och riggningsmöjligheter är det viktigt att scener, teatrar och festivaler runt om i landet bygger så att de kan ta emot cirkusartister i sin verksamhet.

Runtom i Sverige finns fotbollsplaner och salar för gymnastik och dans. Cirkusundervisning inom fritidsverksamhet sker ofta i lokaler som endast kan ta emot de discipliner som inte kräver särskild utrustning. De krav som följer med vissa discipliner som till exempel teaterboard och trapets, gör att ungdomsverksamhet försvåras om den vill erbjuda ett varierat utbud. I Kulturdepartementets utredning om Kulturskolan (SOU 2016:69) framhålls cirkus som en verksamhet inom kulturskolan. Nu är den endast möjlig i ett fåtal kommuner. Det kommer

att påverka unga människor i sitt lärande, ökad livskvalitet, utöka en publik och på längre sikt att bredda rekryteringen till Institutionen för cirkus.

För att kunna utveckla cirkusen behövs specialutbildning för riggare och för regiutbildning.

VAD HAR NI FÖR
FÖRHOPPNINGAR ATT
RAPPORTEN SKA LEDA TILL?
(kopplat både generellt
för cirkusen och för den
egna verksamheten)

AF Förhoppningar generellt: Att samspelet mellan olika aktörer som kan gynna cirkusen utvecklas. Att de resurser och aktörer som finns inom det befintliga kulturlivet i form av scenkonstinstitutioner, i det fria kulturlivet och hos kommuner, regioner, staten, med flera, får syn på varandra och kan samverka för att gynna cirkusutvecklingen i Sverige genom att satsa på cirkuskonsten. Förhoppningar för Cirkör: Att vår institutionsstatus ska förtydligas. Cirkör verkar för konstformens utveckling och vill ha tydliga uppdrag och resurser för att göra det så bra som möjligt.

KL Jag hoppas på en kartläggning som kan peka på konkreta insatsområden från den professionella artistens arbetsvillkor och de konstnärliga utvecklingsmöjligheterna till barns möjlighet till att delta i pedagogisk verksamhet. Jag hoppas också på att den blir just nationell och inte enbart fokuserar på storstadsregionerna.

För Subtopias del hoppas jag att man kan se ett samband mellan kartläggningen och t.ex. Riksteaterns utredning under 2017. En redan existerande struktur som RT skulle mycket väl kunna ge mer cirkus möjlighet att nå ut i landets olika delar. Och att scenen som vi själva har i uppdrag (från Botkyrka kommun) att programmera idag, Hangaren Subtopia, kan få större möjligheter att utvecklas.

LB Vi hoppas att kunskap om och fokus på konstformen ökar hos beslutsfattare och möj-

*Vi pratar om att
den är gräns-
överskridande, på
alla möjliga plan.
Där tycker jag
cirkusen är en stark
inspiratör för många
andra kulturaktörer.
Och publiken!*

liggörare med makt att förbättra villkor. Manegen är en medlemsorganisation startad av utövarna själva, en gräsrotsorganisation som representerar och arbetar för såväl enskilda artister i olika delar av landet som de större aktörerna. Mycket av det arbetet måste ske genom internationell samverkan eftersom cirkusartister utbildar sig och arbetar i många olika länder under sin karriär. Vi hoppas att Manegen genom utredningen får ett starkare stöd så att vi kan verka långsiktigare och mer för våra medlemmar.

WL Vi hoppas på åtgärder som gör att barn, ungdomar och vuxna får möta många olika kulturuttryck under sin skoltid, och genom hela livet, både i sitt eget utövande och som publik. I cirkuskonsten får man bland annat utveckla sin kreativitet, fysiska förmåga, fantasi och koncentrationsförmåga. Vi hoppas att barn, unga och vuxna får möta konstformen fysiskt, genom att träna, utforska, prova, skapa och även se och uppleva andra som utövar cirkus.

Vi vill också framhålla den konstnärliga forskningens betydelse för cirkuskonsten.

Kulturdepartementet, som gett
Kulturrådet uppdraget, har meddelat
att rapporten väntas bli offentliggjord
november 2017

SKYMTEN AV EN ANNAN RÖRELSE

Samtidigt som europeiska politiker begår lustmord på 70 år av humanistiska landvinningar händer någonting annat i Europas grannskap. Något som saknar ledare, men äger en ostopppbar riktning. Något som sker utanför ditt hus, men samtidigt över hela världen. Subtopiamedarbetaren Ludvig Duregård delar här sina tankar från ett idésymposium i Madrid tidigare i år.

Jag står i en konverterad militärbyggnad i Madrid under IdeaCamp 2017. I tre dagar har projekt från Europa och Mellanöstern-Nordafrika presenterats. Vi som lett arbetet knäar något efter att ha pratat kommunikationsplaner med libanesiska teatergrupper och minuten senare Brexits konsekvenser för brittisk community housing. Det är inte projekten i sig som hänger kvar i minnet, utan mängden initiativ och personer som vill göra sin del av världen lite bättre. Lärdomen från Subtopias arbete i Connected Action for the Commons de senaste tre åren är småskaligheten och närheten.

Samtidigt som europeiska politiker begår lustmord på 70 år av humanistiska landvinningar med skrämmande regelbundenhet, pågår motsatsen i Europas grannskap och på dess innergårdar. Här händer otaliga sociala projekt utom räckhåll för EU-kommissionen och det politiska lotteriet: teaterprojekt i byar, gemensamma odlingar på svenska innergårdar och matlagningsskollektiv i Zagreb. Det är svårt att placera alla dessa initiativ i ett vettigt makropolitiskt perspektiv, både på grund av deras mångfald och deras geografiska spridning. Men projekten är otroligt många, och de finns överallt.

Dessa initiativ är produkten av samma politiska och kulturella klimat, men deras lösningar är lokala, såväl deras arbete som deras engagemang är lokalt - ett nytt civilsamhälle utan talespersoner och policy-specialister växer fram. Arbetet med att förbättra världen börjar precis utanför vår dörr.

Man kan självklart problematisera småskaligheten i dessa projekt, på många sätt är det ultra-lokala perspektivet den största styrkan men också en utmärkande svaghet. Vi måste förstå dem både som enskilda initiativ och som tusentals (tio-tusentals) insatser från en mångfacetterad rörelse fri från manifest och huvudkontor. Och även om rörelsen i sig är svår att definiera på copy-svenska finns ett antal gemensamma nämnare hos projekten.

Man gör liten, om någon, ideologisk skillnad på socialt och kulturellt arbete.

Projekten är subversiva och rörelsens kärna utgörs av lika delar akademiker, konstnärer och aktivister. För att vara mer specifik: Nästan alla jag har träffat de senaste åren identifierar sig själva som aktivister. Subversivt i den mening att de löser problem där det offentliga misslyckats, och man står inte nödvändigtvis i traditionell opposition. Tänk soppkök och gratis internet snarare än barrikader och bengaler.

Domedagen är nära, tydligen, åtminstone i den politiska debatten, men jag ser någonting annat mycket tydligare. Europa är ett hav av goda idéer.

ECF (European Cultural Foundation) grundades 1954 som ett privat initiativ i kölvattnet av det förödande världskriget, som en idébank och multilateral tankesmedja. För tre år sedan sjösattes Idea Camp, ett årligt symposium förlagt till olika lämpliga knutpunkter, bland vilka Subtopia i Botkyrka utsågs till värd 2015.

Ludvig Duregård är projektledare för Subtopias medverkan i det 3-åriga projektet "Connected for the Commons".





NØRSBØRG

Daniel Boyacıoğlu

1.

Du sällsynta juvel, du saltvattenspärla, vissa upptäcker dig, dom ler brett när dom först ser dig, osäkra, pratar om din prakt men hittar inte dom rätta orden, ger mina ögon en sannare bild?

Är mina språkliga tillgångar rikare? Inte någon annanstans.

Jag känner igen era påklistrade leenden därför att dom också är mina. Jag har vänner i Husby, jag har vänner i Bredäng, i Tensta, i Fruängen och Hässelby. I Rågsved och Hökarängen har jag vänner, i Bagarmossen om det räknas. Jag besöker dessa platser. Bor folk såhär, tänker jag då.

Längst ut på den röda tunnelbanelinjen, folk bodde här långt innan tunnelbanan. Min mellanstadie lärare Gunilla fixade en skolklass i Mariestad för oss att brevväxla med. Vi skulle skriva varsitt presentationsbrev, skicka till dom och vänta på ett svar. Dom sa att det var många som ville svara på mitt, att brevet var uppskattat när det lästes upp för den andra klassen. Det fanns en Daniel också i deras klass och det avgjorde saken, han fick bli min brevvän. Hos dom fanns inga invandrare och hos oss fanns inte många svenskar. Allt det här visste vi och vad det berodde på. Svenskarna ville inte bo med oss, dom flyttade så fort dom fick chansen. Vi gjorde också en film som vi skickade, vi delades upp i grupper och valde olika teman att prata om. Jag minns inte om jag var utanför eller om jag bara inte gick igång på dom andras teman. Några ville prata om Hallunda centrum till exempel. Jag ville prata om vikingatiden, om att Norsborg hade många lämningar ifrån den. Vi gick bort mot vattnet där lämningarna fanns. Gunilla höll i kameran och vi kom tillsammans på vad jag kunde säga. Jag ställde mig framför en utav dom många gravkullarna, dom såg ut som vanliga kullar och kunde lätt misstas som sådana. Jag minns att det blåste och att jag fick rätta till luggen ofta och att man sen i filmen inte hörde så bra vad jag sa.



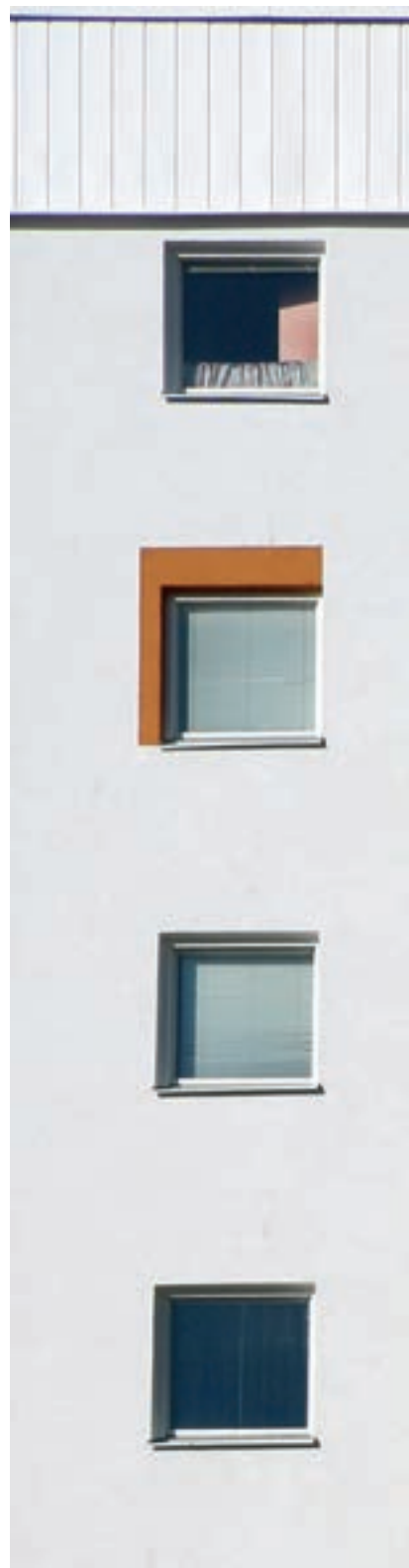


Historiebegreppet blommade i febertider och höll sig kvar som en fysisk åkomma eller deformation, en trasighet som lagar sig själv i vila och river upp sina hål vid minsta rörelse, också kartor ritades om. Folkets berättelse håller ihop nationen, och skapar söndring.

Jag kan förstå min upplevda historielöshet, idén om en människas historia kopplad till plats och min identitetskonflikt, som en konsekvens av hur kolonialismen beredde sin väg och avfärda den. Jag kan bepansra mig med tålmodighet. Jag kan bida min tid. Jag kan cykla eller springa bort blodtörsten, prata om den som blodsmak i munnen och pressade bantider. Ställa mina identiteter framför mig som soldater i en skyttegrupp, nyrakade, uppställda, färglösa i sina uttryck, dom väntar på min order, blinda inför allting annat, betrakta dom som likställda, bära dom på en lindansares balansstav, en bra dag är det inte mer än utmanande, kalla det mitt kors och föreställa mig alla som burit det innan mig. Konvertera min sorg, tolka den i metriska enheter, i kategorier som barnlängtan och husdrömmar och säga att jag bär på en känsla av att kärleken väntar mig runt hörnet. Jag kan hänvisa till politikens berättelse, dom hundra år som ger en grupp minoritetsstatus och berättigande till marken. Nu har vi varit här i femtio. Sanning och manipulation. Dissekerar orden och lappa jeansen. Minnas när det föreslogs att vi skulle flytta till Södertälje för att slippa farsan och hans släkt och komma närmare mammas, jag var tolv och sist att övertygas. "Jag vet ju inget om Södertäljes historia", var mitt svar och vi blev kvar.

Jag tänkte erövra en plats åt gången. Tidigt erövrade jag min första långa löprunda. Jag gjorde i unga år dåliga tider på 60 meter och bestämde därför att det var bättre att kunna springa långt. Fast än jag å det uppenbaraste är byggd explosiv, hann jag bli vuxen innan jag insåg det. Mina muskler är bulliga, särskilt ben bygger jag lätt, jag betraktade dom som långa och sega. Var det rent av mera svenskt? Från där vi bodde på Friggs väg sprang jag mot Janos livs, bort mot S:t Georgis Kyrka, vänster parallellt med Borgvägen, förbi radhusen, längs med ängen vid Hallunda gård mot den lilla grusplanen, ner mot vattnet, sen längs med vattnet mot gamla Norsborg, full fart uppför mördarbacken, ingen vila och nya tag, få upp farten igen på raksträcken, akta rötter och vattenpölar, i skymning en utmaning något skrämmande, det närmaste vildmark jag kom, vem skulle höra mina skrik om något hände mig? Skogen var synonym med fara för min mammas generation, Lasermannen en del av min uppväxt, Viktoria som gick i min klass men sen fick byta skola, hennes pappa var ett av hans offer. Zick zack mellan gravhögarna, ibland sprang jag upp och ner för dom som på en hinderbana men ursäktade mig alltid inför Gud och dom vilande. En herrgård, ett omgjort stall, gamla kanoner riktade ut mot vattnet, ett lusthus, en fyr, en tennisbana med ett täckt, högt staket och låst dörr. Jag sprang och jag sprang, utan stafettpinne men med allt starkare ben, jag skulle göra min del så bra jag kunde och stå redo när uppgiften uppenbarade sig. Vidare, runda Vattenverket, det förser halva Stockholm med vatten, upprepade jag stolt. Vid Norsborgs IP och dom västligaste höghusen, Tors väg, Odens och Balders, alla hyreshöghus har fornnordiska Gudanamn och kanske menade man nånting med det, kunde jag egentligen fortsätta rakt ytterligare nån kilometer, förbi Norsborgs Centrum och snart vara hemma, istället tog jag vänster, förbi kolonilotterna och höger mot Tornberget, avslutade med att springa upp och ner för det tre gånger, ibland sammanlagt sex gånger om jag varvade med att istället springa ner på motsatta sida berget och göra utfall uppför på tillbakavägen. Stora biceps och magrutor var fåfänga men starka ben och en stark rygg skulle ta mig långt.

När jag sen åtog mig att erövra fler platser, förvirrades jag. Vi turnerade och kollade alltid bostadspriser vart vi än kom, gitarristen och jag. Men hur skulle jag hitta min historia i Uddevalla eller Simrishamn?









4.

Vid 24 års ålder längtade jag tillbaka, till mitt folk och till min kyrka. Till mig själv. Till stillheten och dom egna formuleringarna, dom egna övertygelserna. Jag hade en tjej, men hon var svensk, en stor kärlek, sex dagar i veckan och på den sjunde vilade jag.

5.

När jag åker hem till mamma och svänger av motorvägen mot Norsborg, är det första som möter mig S:t Petrus och Paulus kyrka, den vi byggt för egna pengar och hela folket bidrog, alla familjer i relation till sin ekonomiska rörelsefrihet. Jag gör korstecknet och tackar Gud för allt jag har givits och påminns om att jag är hemma. Vid tiden för insamling till kyrkobygget fick jag mitt första stipendium, utfärdat i Lasse Lindroths minne. Det gjorde att vår familj kunde bidra som dom mer bemedlade. Jag vet inte vad han hade tyckt om det.

Jag har i dagarna köpt en ny bil, efter alla skrotbilar och mindervärdeskomplex, en fyrhjulsdriven Audi som bara gått 3100 mil med pigg motor som ändå är snål. Den är röd, det finns folk som har åsikter om sånt också. Den var dyr, löjligt hur kul den är att köra. På nåt sätt måste man tala om för sig själv att man är bra, att man gjort bra saker för sig själv och för andra. Josefina, en tjej som jag gick ettan till nian med, hennes pappa går i samma kyrka som jag. Vi sprang på varandra i söndags, han kallade min mustasch för hjältens, översatte från syrianska och berättade att dom största "gabore" färgade sina mustascher röda. Hur gammal måste jag bli innan jag kan göra det, frågade jag skämtsamt. Du är redan en hjälte, svarade han med det vänligaste allvaret. Det var det största och mest alldagliga. I min fars ställe. Jag kommer minnas det länge. Jag ska också bli pappa en dag och vänlig.







FÖRORTENS FRAMGÅNGS- FORMEL

Södertörns högskola inrättades 1996 delvis med drömmen att rekrytera studenter från studieovana hem. Nyligen startade högskolan ett världsunikt projekt: Att sila fram framgångsformeln som skapar de bästa förutsättningarna för att planera bostadsområden som är bra för människor och tillväxt. Kulturklustret Subtopia inkluderas i forskningsunderlaget och därför är det extra spännande att få träffa ledaren för projektet: den före detta athenaren och professorn i sociologi, Apostolis Papakostas.

”Enorma krafter är i rörelse just nu, kan man se till att dessa krafter går i kreativ riktning istället för kaos?”

Varför är förorten intressant? Professorn reser sig hastigt och går ut i korridoren och strax står vi i hans 20 kvadratmeter stora med böcker belamrade bås och spanar ut genom fönstret. Han pekar. Utanför finns en kvarlämnad skogsdunge och bortom den, en stor väg och bortom den, utan någon synlig förbindelse, ett kvarter med bostadshus.

Ser du vägen där? Hälsovägen heter den och på andra sidan bor en massa hyresgäster. Tror du att de har varit här någon gång, eller att vi som jobbar eller studerar här brukar ha vägarna förbi dit? Nej, just det, det finns ingen kontaktyta. Bara femtio meter skiljer oss åt. Det, menar jag, är inte intelligent samhällsplanering.

Det finns rumslig och det finns materiell ojämlikhet och givetvis menar inte Apostolis

Papakostas att man kan lösa alla problem med enbart stadsplanering. Men när nya bostadsormåden planeras bör man förstås tänka på att åtminstone försöka eliminera det mest extrema. Stockholmsregionen kommer att förändras mycket de kommande åren och visionen är att omvandla de samhällsförändringar som migrationen inneburit till något som adderar till samhällslivet istället för något som byggs in och isoleras.

- När det brinner frågar folk mig, "Vad ska vi göra?" Prata inte med mig, säger jag - då är det försent! Det kan bli tragiska situationer med allt från bilbränder till rasism. Ett skickligt och intelligent samhälle kan se till att omvandla detta till kreativitet. Enorma krafter är i rörelse just nu, kan man se till att dessa krafter går i kreativ riktning istället för kaos? Det är mitt mål.

Det akademiska mastodontprojektet har ett poetiskt namn: "Att återskapa förorten i fragmenterade landskap". Men vad menas med det fragmenterade?

En aspekt av det handlar om var vi lever och var vi arbetar. De flesta arbetar i stan eller i Kista, och sover i förorten. Den globala kapitalismen, den finner vi i storstaden. Men det är inte där vi bor.

Hur ser du på de problem det pratas om?

En annan aspekt av fragmentering: Den extrema varianten återfinns just norr om staden: Kista, norra Europas mest expansiva område å ena sidan, och brinnande bilar å den andra. En sorts gräns har skapats. När det blir områden som kategoriseras med negativa omdömen och fördomar, vad kan man göra för att lyfta upp dem?

Vilka är skillnaderna mellan förr och nu gällande bostadsbyggande?

Ett tredje exempel. När Miljonprogrammet byggdes på sextio- och sjuttio-talen såg världen helt annorlunda ut. Då var det, lite hårdraget, ett fåtal aktörer som fick stora områden som de fick planera och utföra allt, från ax till limpa. Numera tar byggprojekt många år från start till slut, där alla aktörer har olika idéer och uppgifter: en har idén som någon annan planerar, en som bygger, en som förvaltar, vilket skapar en stuprörskultur. När sedan något går fel eller det blir en konflikt är det ingen som förstår varför man misslyckades. Men man förstår inte heller varför man lyckats om man har gjort det.

Vad händer framöver?

Vi kommer att titta på platser som har en sammansättning av olika boendeformer och vi ska intervjua människor om var de bor, vilka de umgås med, var de har träffat sina vänner och partners och göra kartor. Vi letar efter den tredje platsen, alltså inte hemmet eller arbetet. Var uppstår relationer? Var blir de ömsesidigt exkluderande, till exempel genom att ett villaområde har en lekplats och hyresrätterna har en anna istället för att bygga en enda mellan dessa områden så att föräldrar och barn får gemensamma kontaktytor?

Projektet "Att återskapa förorten i fragmenterade landskap", som inleddes på allvar i mars och pågår i tre år, ska skapa ett kunskapsminne för regionen och ska tjäna som en erfarenhetsbank inte bara för just den här platsen, utan för alla samhällen i världen som genomgår liknande omvandlingar.



Clown & artist med
residens på Subtopia

LEIRE MESA

TRAPETSEN ÄR EN BRA MÖTESPLATS

Hur människor förflyttar sig, bryter upp och börjar om, och hur det leder till nya relationer och möjligheter är det som intresserar Leire mest av allt. Sin kropp använder hon som ett universellt språk, gärna från en trapets. Eller från ett litet bord uppställt mitt på Alby torg, där hon under några vårvinterdagar sitter och skriver på specialbeställda vykort med Alby-motiv.

”Cirkus har alltid betytt aktivism och motstånd för mig”

Leire Mesa föddes i Baskien för 29 år sedan och drogs tidigt till gatuteatern. Det är frestande att gissa att gatuaktivism finns i den baskiska luften med tanke på den spanska regionens långa och tidvis blodiga kamp för självständighet och fritt utrymme att tala sitt språk och utöva sin kultur.

Cirkus har alltid betytt aktivism och motstånd för mig, och jag började tidigt med gatuteater. Först började jag på cirkusskola i Bristol, sedan arbetade jag där för ett kompani, för att så småningom hamna på Dans- och Cirkushögskolan i Stockholm. Däremellan var jag i Brasilien. Det som är så speciellt med Botkyrka är blandningen av identiteter, religioner och språk. Vilken rikedom! För mig är det viktigt att tala om styrkan i detta.

Genom att använda sig av dans, trapets, performance och bildkonst skaffar hon sig kunskap om livet utifrån alla aspekter: politiska, kulturella och de som handlar om relationer.

Jag vill interagera med människor genom cirkusverktygen eftersom det är ett sådant bra sätt att kommunicera. Det är ett språk som du kan använda med vem som helst. Trapetsen är min plattform för dialog. Du kommer i ett

annat tillstånd och är mer sårbar. Alla minns hur det är att gunga och hänga. Det gemensamma minnet har alla. Att prata med folk från trapetsen ändrar förutsättningarna, och det har en självstärkande effekt. Du gör saker du kanske inte trodde att du kunde. Trapetsen är inte så hög.

Hon tog fram de specialbeställda vykortet och skickade dem till alla sina vänner runt om i världen, varav många har passerat Alby. Därefter gjorde hon en karta över sina relationer. Så skickar hon dem vykort så att de kan svara. Kortet som skrivs i Alby är främst ett sätt att träffa folk och berätta vad hon gör och om projektet.

Jag bjuder dem också att träffa mig i ateljén på Subtopia där de kan fika med mig och testa på trapets i min cirkus-studio! Att befinna sig en bit över marken, för varje rörelse ha uppmärksamheten på kroppens alla delar och hitta balansen för att inte falla handlöst.

Där jag växte upp fanns romer, barn från Marocko, Sydamerika. För mig var det en enorm rikedom. Och att prata om sårbarheten hos de olika minoriteterna. Jag arbetar med kvinnors situation, stereotyper som jag försöker bryta. Det är viktigt att vi har roligt.





Världen är så stor och Alby är så litet. Ändå ryms så många här och det är som en landningsbana. Några lyfter och flyger vidare, andra tar just mark och andas för första gången in den friska doften från det kringliggande havet och sjöarna. En som landat här tillfälligt är den Bilbao-födda cirkusartisten Leire Mesa, en av det tjugotal artister som är här på residentsstipendium. Verket INK, kommer att kulminera senare i år.



Bild: Pågående performance som får sin höjdpunkt senare under 2017. Var med du också, kontakta leiremesa@gmail.com. Leire Mesa är född 1987 i Bilbao och innehar för närvarande ett residents på Subtopia. Hon är också del av kompaniet Twisting the Balance. (twistingthebalance.com)

CIRKUSFOLKETS MÖTESPLATSER

Cirkus är och har alltid varit en mångkulturell angelägenhet. Nationsgränser är irrelevanta för kompanier och mötesplatser är nödvändiga. Som alltid när det handlar om kultur stöts och blöts frågor om konstens villkor, ekonomi och organisering.

Två viktiga sammankomster för cirkusbranschen är kanadensiska CINARS och Subtopias Subcase. Här berättar Kiki Muukkonen och Alain Paré om betydelsen av cirkus som relationsbyggare och transnationell motkraft.

Subcase och CINARS Biennale är två säljmässor för scenkonst på var sin sida om Atlanten. Den förstnämnda hölls första gången 2009 och är inriktad på att presentera nordisk samtida cirkus för arrangörer från hela världen, medan den andra, grundad 1984, är en av världens största mässor för scenkonst, där samtida cirkus får en allt större plats. Det finns olikheter men även likheter, såsom fokus på relationen mellan artister och arrangörer. Kiki Muukkonen, konstnärlig ledare för Subcase:

”Mötet mellan artist och arrangör är på tapeten just nu. Både artister och arrangörer har sin kamp, sina problem och utmaningar och sina belöningar. Vissa har makt och pengar, andra har det inte. Ambitionen med Subcase är att arbeta med miljö, stämning och gemensamma aktiviteter för att vi ska kunna mötas jämlikt. I grund och botten sitter vi i samma båt, och behöver arbeta tillsammans mot våra mål.”

Alain Paré är vice president, VD och grundare av CINARS, och han menar att mänsklig kontakt är grundläggande för hur de arbetar:

”När man bokar en föreställning eller etablerar en långsiktig relation med artister (eller de producenter som representerar dem) handlar det i grunden ofta om en förkroppsligad erfarenhet: att uppleva verket i verkligheten och, utöver den faktiska föreställningen, etablera en personlig relation, eller till och med vänskap, med människorna du arbetar med.”

I cirkusens kärna finns mötet över gränser och mellan människor. Traditionellt är cirkusen ett sällskap i ständig rörelse, bestående av många nationaliteter, något som lever kvar. Kiki menar att det är en livsfilosofi som många i cirkusvärlden fortfarande mer eller mindre missionerar. Något som även blir allt viktigare i ett

politiskt läge, då frågor om gränser på många håll står högt på agendan:

”Jag upplever det som att en stor del av cirkusvärlden vill identifiera sig som en motkraft och vill arbeta för det interkulturella, transnationella, välkomnade och generösa. Det ser jag både hos de unga och de äldre artisterna.”

Alain menar att det gränsöverskridande är grundläggande för både upplevelsen och skapandet:

”Samtida cirkus för samman människor för att uppleva något unikt oavsett härkomst, nationalitet, religion eller kön. Det är en öppen konstform, en som blandar traditioner, discipliner och förmågor. Och ofta blir det här utforskandet möjligt när artister från hela världen får arbeta och skapa tillsammans.”

Kiki avslutar:

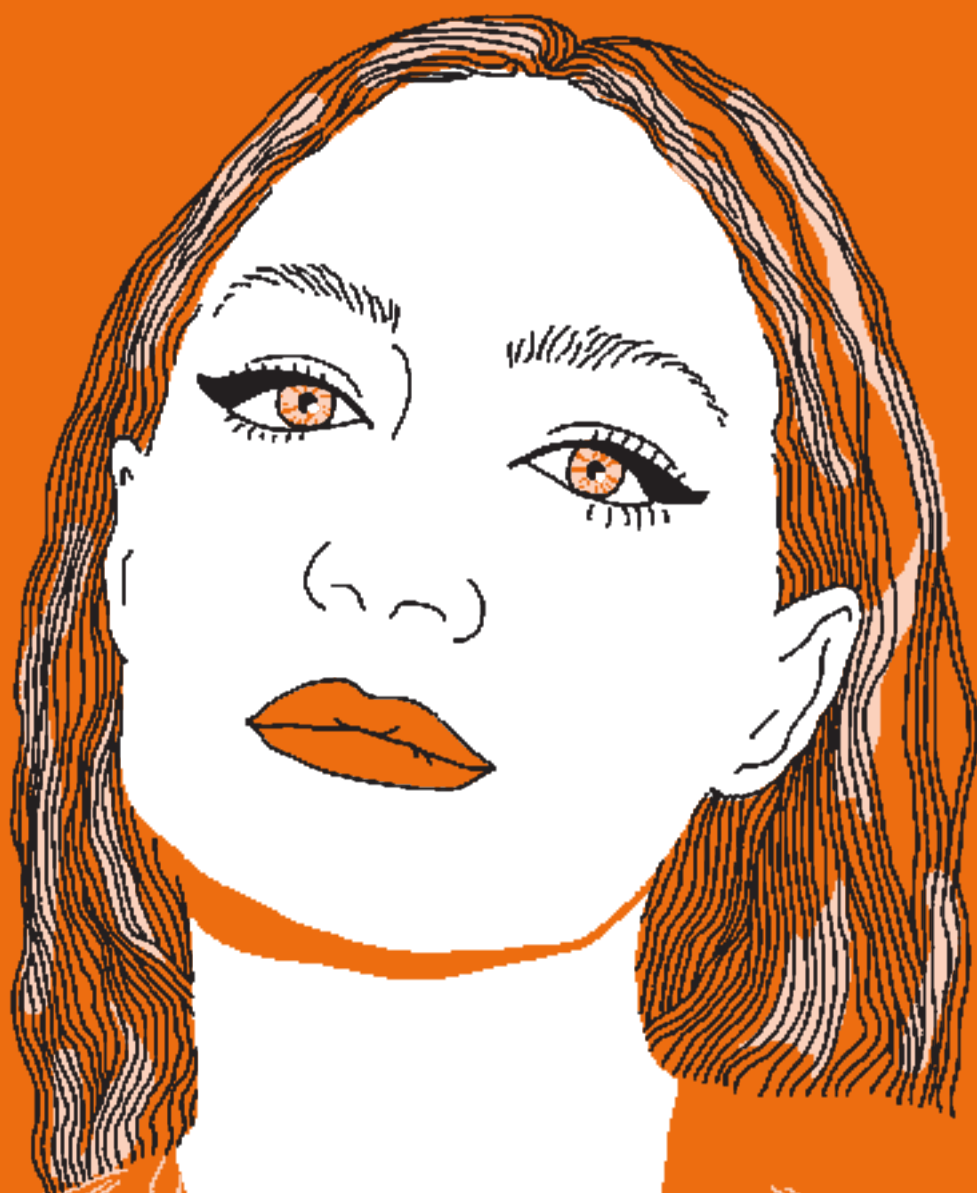
”Man sluter sig alltmer i leden kring de viktiga frågorna. Det pratas mycket om vad konstens roll är. Vad ska konsten göra och hur ska konsten förhålla sig? Jag är själv mycket inne på inkludering. Konsten har en stor roll i att motverka exkludering och istället verka för mening och deltagande, för principen att var och en av oss är betydelsefull.”

Subcase är en årlig mässa där arrangörer från hela världen får möta nordisk samtida cirkus. Subcase produceras av Subtopia i samarbete med nordiska, europeiska och svenska partners. Subcase äger rum nästa gång i november 2017. <http://subcase.se/>

Sedan 1984 genomförs CINARS Biennale vartannat år i Montreal som en av världens ledande internationella mässor för scenkonst, med nära 1500 arrangörer från 40 länder och 360 presentatörer av föreställningar. <http://cinars.org/>

"THE TRIP"

Hon kom in som den yngsta någonsin på Dramatiska Institutet (nuvarande StDH). Efter att som liten ha tittat sönder de enda två filmerna som fanns hemma (Billy Elliott och The Believer) visste hon att hon ville bli regissör. Följ Rojda Sekersöz väg från Fittja till Röda mattan.



NORSBORG – HALLUNDA – FITTJA, BOTKYRKA

Här föddes jag och gick i skolan. Det var bra att växa upp här och det var det hit jag skulle längta tillbaka till längre fram. Stället där betongen och naturen fanns tillsammans. Dungarna, gårdarna, tunnlarna. Utan att veta om det bodde jag granne med Riksteatern. Trots det var det en lång resa för mig att ta mig dit – det tog 10 år. Det var inte förrän jag hade flyttat till Dalarna och tillbaka till Stockholm och påbörjat en konstnärlig utbildning på StDH som jag för första gången såg en föreställning på Riksteatern.

ÄLVDALEN – MORA – DALARNA

Arbetssituationen för mina föräldrar var ohållbar i Stockholm så de lånade ihop pengar och köpte en liten pizzeria i Älvdalen. Flytten skedde under ett sommarlov. Vi flyttade från en miljonstad till en by med några tusen invånare. Kulturkrock. Där i Dalarna växte nog min identitet som starkast. Det var där jag lärde mig vem jag ville vara. Under den här perioden låg filmdrömmarna och lurpassade i väntan på att ta sig tillbaka till Stockholm.

KULTURAMA, HAMMARBY SJÖSTAD

Efter högstadiet, som 15-åring, flyttade jag ensam tillbaka till Stockholm för att gå foto & film-linjen på Kulturama gymnasium i Hammarby Sjöstad. Det var där jag första gången fick de tekniska verktygen för att göra film. Första året var tufft. Jag var helt utan de kulturella referensramarna, vilket visade sig vara ett riktigt handikapp. Den som själv aldrig har varit utsatt för det förstår inte hur det känns. Bara det att folk härmar en hur man pratar!

STOCKHOLMS DRAMATISKA HÖGSKOLA

Som den yngsta eleven någonsin kom jag in på regilinjen. Min kulturella okunskap fortsatte att vara ett hinder. Jag kände mig ofta som ett ufo. Hur det känns att bli förminskad och ändå inte vilja dra därifrån för att ens berättarlust är så stark. Jag behövde omvandla mina sämre upplevelser till potentiellt material att använda i mitt berättande för att överleva. På skolan fick jag mina första panikångestattacker. Men jag är ändå tacksam för att jag inte hade varit där jag är idag om det inte vore för min utbildning och tacksam för några speciella vuxna som såg mig. Det är viktigt att förstå att en skolas anställda kommer att spegla sina studenter. Därför krävs det att mångfalden (förlåt för detta urvattnade ord) genomsyrar alla led på en institution som StDH.



FILMBASEN

Filmbasen kom jag i kontakt med i samband med min första film ca 2006-2007. Innan dess hade jag gått några kurser där på min fritid. Jag började även kontakta producenter och bolag för att praktisera. Jag gör min första film, dokumentären "Ett annat liv", hos Filmbasen. Här kunde jag vara lite friare än i skolan och inte tappa kontakten med filmen mellan mina utbildningar och efter StDH. Förutom att jag träffade andra filmintresserade som jag än i dag har kontakt med så har Filmbasen hjälpt mig att förverkliga ett antal kortfilmer. De har även varit en plats som följt med mig ända till min långfilm som jag tagit med mig in i Pure fiction och STHLM Debut. Nu när jag tänker efter så kom jag i kontakt med människor som har betydelse för mig idag, till exempel Beata Mannheimer och Joakim Blendulf, redan innan jag kom i kontakt med Filmbasen, nämligen när jag gjorde den där första dokumentären i en kurs som hette "Mitt Stockholm" på ABF.

ALBY

Här utspelar sig filmen Dröm vidare. Platsen är vald eftersom jag relaterar till området och för att det gick ihop med vår estetiska vision för filmen.

GOOGLE

Ingenting och ingen hjälpte mig att komma i kontakt med de här institutionerna. Jag ville bli regissör så jag googlade mig fram till vilka utbildningar jag skulle kunna gå och vilka jag borde kontakta. Tack internet.

GÖTEBORG

Dröm vidare visas på Filmfestivalen i februari och får publikens pris för bästa nordiska film. Bland annat Jan Gradvall i Dagens Industri skriver "En poetisk fingertoppskänsla med ett knytnävslag mot solar plexus som för tankarna till Oscarvinnaren Moonlight och franska Medan vi faller". Övriga recensentkåren håller med.





Flickan från Söderort



Visste du att Subtopias gula byggnad utgör en liten bit svensk industrihistoria knuten till superuppfinnaren LM Ericsson? I det här huset, som var ett lantbruk, arbetade Helene Müllers pappa. Här är hennes minnen från Söderorts historiska marker.

Jag är född på BB Södertälje 1945. Mormor och morfar bodde i Segeltorp i en villa. Idag bor jag i Vårby, dit jag flyttade för tjugo år sedan. Dessförinnan bodde jag i Flemingsberg. Vad som har förändrats? Jag minns när vi cyklade med morfar för att hämta pilsner i Vårby bryggeri och vi for längs med den slingriga gamla Södertäljevägen. Då kunde man möta en gul buss som tog upp hela vägbredd. Vi fick kasta oss åt sidan ner i diket. Så smal var vägen. Min morfar fick som åttaåring arbeta som kilvändare på stenhuggeri. Rena undret att han fick behålla sina fingrar. När han var runt tio år kom han till Stockholm och jobbade på gårdar här i kring. Bland annat var morfar vattenväktare på Bornsjön och familjen, min mamma och min moster, fick bo på Bornön. Jobbet gick ut på att se till att ingen badade i sjön, fiskade, gick på isen eller åkte båt, för det var stockholmarnas dricksvatten. På den tiden fanns det inte reningsverk att tala om. Idag kan man gå till Bornö för sjön har vuxit igen.

Mamma började i skolan i Lideby i Salem (vid kyrkan). Det var alldeles för omständligt att ta sig till och från ön så hon fick bo i skolans kartrum. Middag åt hon med lärarparet Bärgröm. Det var hårt men på sätt och vis hade hon tur. Hon var skriven som deras fosterdotter och fick följa med dem på semester. Magistern såg till att hon fick lära sig tyska. Och det är anledningen till att jag sitter här. För pappa, han kom från Tyskland och till Sverige 1934. Egentligen var han på väg till Sydamerika efter sin militärtjänst. Att kriga på Hitlers sida ville han inte. Hans yngsta bror blev kvar och stupade senare i Polen. Enligt mamma frågade pappa om vägen. Det var inte precis vanligt för en arbetarflicka att kunna tyska. De gifte sig 1936. Hade de inte träffats, skulle mamma troligen blivit kvar på American Photo på Hornsgatan, hon var redan då ansedd som en skicklig kolorerare.

Inom tyska armén hade pappa med sin lantbrukarutbildning haft mycket att göra med hästar och han arrenderade på mönsterjordbruket i Alby som uppfinnaren LM Ericsson etablerade sedan han lämnat sitt telefonbolag. Att arrendera verksamheten innebar att arren-

“Jag minns när vi cyklade med morfar för att hämta pilsner i Vårby bryggeri”

datorn hade ansvar för att rörelsen gick ihop och såg till att det fanns tillräckligt många arbetare. Både min moster och hennes familj var engagerade i arbetet, och pappa hade dessutom anställt några tysktalande. Ladugården hade elektrisk belysning, och djurens värme värmdde upp bostäderna ovan ladugården. Våningarna förbands med en trapp av ädelträ - enligt vad mamma berättat. Min äldre bror är född här (Kossorna hade elektriskt ljus och det var ju trevligt för dem).

Själv läste jag teologi och pedagogik och blev socionom. Sedan sjuttiotalet är jag katolik och har arbetat som ansvarig för katolska kyrkans barn- och ungdomsarbete i Sverige. Det var då jag flyttade till Flemingsberg. Idag är jag sjuttio år, och ordförande i Vårby-Fittja hembygdsförening.

Hembygdsföreningen började lite som en motståndsrörelse: Fittja Bro Miljöverkstad. Man hade synpunkter på vägsträckningar och rivningsraseriet på båda sidorna om Albysjön. Höghus på strandängen vid Vårby Gård slapp vi också tack vare miljöverkstadens arbete. Så många fina hus som finns från 1700-talet. Det här (Subtopia) är den äldsta delen av området. Utan det skulle inte Huddinge finnas som började befolkas för 6000 år sedan då folk kom hit som "sommargäster". De fiskade och samlade örter. Sedan framåt hösten paddlade de söderöver. Långt senare, när platsens invånare blev bofasta, blev de omtalade som Uddungarna (Huddinge) av utomstående. Befolkningen i Wardhby, väktarnas by, hade en speciell funktion på 800- och 900-talen. De vaktade vårdkasen för att svara på eldsignalen från Kungshatt, för att varna befolkningen längre in i Mälaren speciellt Björkö, det som vi dag kallar Birka, om främmande skepp tagit sig in från nuvarande Slussen och Stockholm riskerade ett anfall. Wardhby blev Vårby.

SUBTOPIA <3<3<3

1000% CIRCLES



EN BEDÅRANDE

ALBY! – GRATIS!



FÖRESTÄLLNING

ALBY TORG

Fredag 16 juni, 2017, kl 15.00

ALBYBERGET

Lördag 17 juni, 2017, kl 15.00

De gör det omöjliga möjligt. Till mongolisk strupsång och huldans utför den udda duon halsbrytande akrobatik bland annat med påle i en föreställning fylld av vänskap och humor. Med oväntade cirkusexperiment vrider och vänder Julien och Mikkel i sin familjeföreställning på allt som vi tar för givet.



FORZA

Från att ha betraktats som vandalisering kopplad till unga killar på glid har graffiti vunnit allt större erkännande och den tidigare rigorösa inställningen och beröringsskräcken har gradvis avtagit. I takt med det har den visuella mångfalden spirat och kvalitetsnivån höjts. Och kvinnorna intagit arenan. Emma Simu är en av dessa förebilder och grundare av det kvinnoseparatistiska eventet Forza Femme.

EMMA

*“En lärare på
högstadiet lärde oss
hur man målar graffiti
men han kallade det
för ”kalligrafi”. Han var
väl rädd för vara för
kontroversiell”*

Emma Simu drogs till graffitin och hängde med ett gäng killar som brukade vara ute på nätterna och spraya. Själv vågade hon inte ta för sig. Det var inte själva spänningen, att göra något olagligt, som ägde dragningskraften, utan uttrycket och tekniken, effekterna, formatet. Det var de rätta förutsättningarna som saknades.

Tillfället att utforska graffitin kom när jag började på folkhögskola där jag träffade några likasinnade tjejer, urbana hip-hoplyssnare. Tillsammans gick vi igenom gamla filmer och läste graffitiböcker. Själv gillar jag lugn och ro. Jag började måla characters (figurer) och efter ett tag, efter att ha blivit inspirerad av en annan kille, började jag göra porträtt. Hittills har det blivit många olika porträtt bland annat Notorious BIG, Pippi Långstrump och Linda Pira. Just nu är jag fascinerad av eld.

Hur förbereder du dig inför ett verk?

Först och främst måste jag ha en idé. Det blir en skiss som jag gör medbläckpenna på papper. Eller så kollar jag på nätet och blir inspirerad. Fram till nu har jag målat mycket i svartvitt och transparent. Jag har alltid gillat att måla hår, formen är mjukare än annan graffiti.

Arbetar du bara ensam eller är ni flera som målar ihop?

Jag har målat mycket med en tjej-kompis, Ler. Annars går det till så att man kanske upptäcker någons stil som man gillar. Då kontaktar jag den personen och frågar om vi kan göra något ihop. Då målar vi våra motiv bredvid varandra och knyter ihop dem på

olika sätt som passar. Eller att man binder ihop målningarna så att det blir som en enda målning.

Hur har du förhållit dig till att graffiti-traditionen varit väldigt mansdominerad. En riktig "killkultur"?

Killarna bjöd in mig, men jag var feg på den tiden och vågade inte som 14-årig tjej. Det var ju olagligt och jag var inte ute efter spänningen, det har jag aldrig varit. Jag vill hellre känna att jag gjort en bra målning. De flesta män jag mött är snälla och hjälper till, men de fåtal som varit buffliga märks ju mycket, framför allt på kommentarer i sociala medier. För några år sedan var jag med och anordnade Forza Femme här i Alby, tillsammans med två andra personer, en heldag med workshops och livemålning utförd av tjejer och hbtq-personer inom graffiti. Det var väldigt lyckat och vi kommer att göra det igen! Jag vill också passa på att lyfta fram några fantastiska kvinnliga graffiti-konstnärer: ler, amara por dios, rimoz, coto, mums, Pope, safe, whatiscoconut, boys, pyw, Carolina Falkoholt. Det finns så många!

Finns det någon stil som Sverige är känt för, som utmärker oss från andra länder?

Det finns många som pratar om att det är en svensk stil, som är enkel och snabb (Det är mycket tack vare Stockholms många år av nolltolerans men även på grund av kylan tror jag). Men Sverige har väldigt många olika stilar som är utmärkande. Det finns för många bra målare för att nämna alla men "Erse" är min personliga favorit.

Konstnärer får mycket bekräftelse via försäljning, uppskattande intervjuer, artiklar, recensioner, etc. Hur får en graffiti-konstnär bekräftelse för sin kreativitet?

De som målar olagligt strävar oftast inte efter beröm, utan kanske någon annan form av respons, men inte allmänhetens bekräftelse. De gör sin grej helt enkelt. Bekräftelse får man främst via ordet på gatan, att ens verk har

blivit sett, men idag är det främst via sociala medier, framförallt instagram. Men självklart, om man står vid fames (öppen graffiti-vägg) och målar, eller om man möts på diverse tillställningar/events så peppas det från de som står runt om och tittar. Jag får också förfrågningar om att måla hemma hos folk. Det är kul och kostar bara mellan 3000 och 5000 kronor. Bättre än en tapet!



FAKTA OM GRAFFITI I SVERIGE

Ur en demokratisk aspekt är det viktigt att man kan göra sig hörd i det offentliga rummet, även om man inte har de ekonomiska medlen som krävs för att köpa sig reklamplats.

Hugo Röjgård,
ordförande Graffitifrämjandet

GRAFFITI-EVENTS FÖR TJEJER OCH HBTQ-PERSONER

SPRINGBEAT, Snösättra industriområde.
Datum: 26-28/5

FORZA FEMME, Bakom Forza Femme står Emma Simu, Lotta Ankargård Hansson och Mikael Nyström.

Forza Femme 2017 äger rum 10 – 11 juni vid Stora väggen vid Hangaren, Subtopia. Läs mer på Graffitifrämjandet.se.

GRAFFITIPOLICY I STOCKHOLM

I Stockholm finns ingen graffitipolicy, endast en "klotterpolicy", som återfinns på stadens hemsida under rubriken "Städning". Den nuvarande majoriteten lyckades få igenom en strykning av den sista paragrafen, som säger att staden inte får medverka eller marknadsföra evenemang kring graffiti ens om det handlar om lagliga väggar.

DE HÖGSTA HOPPEN

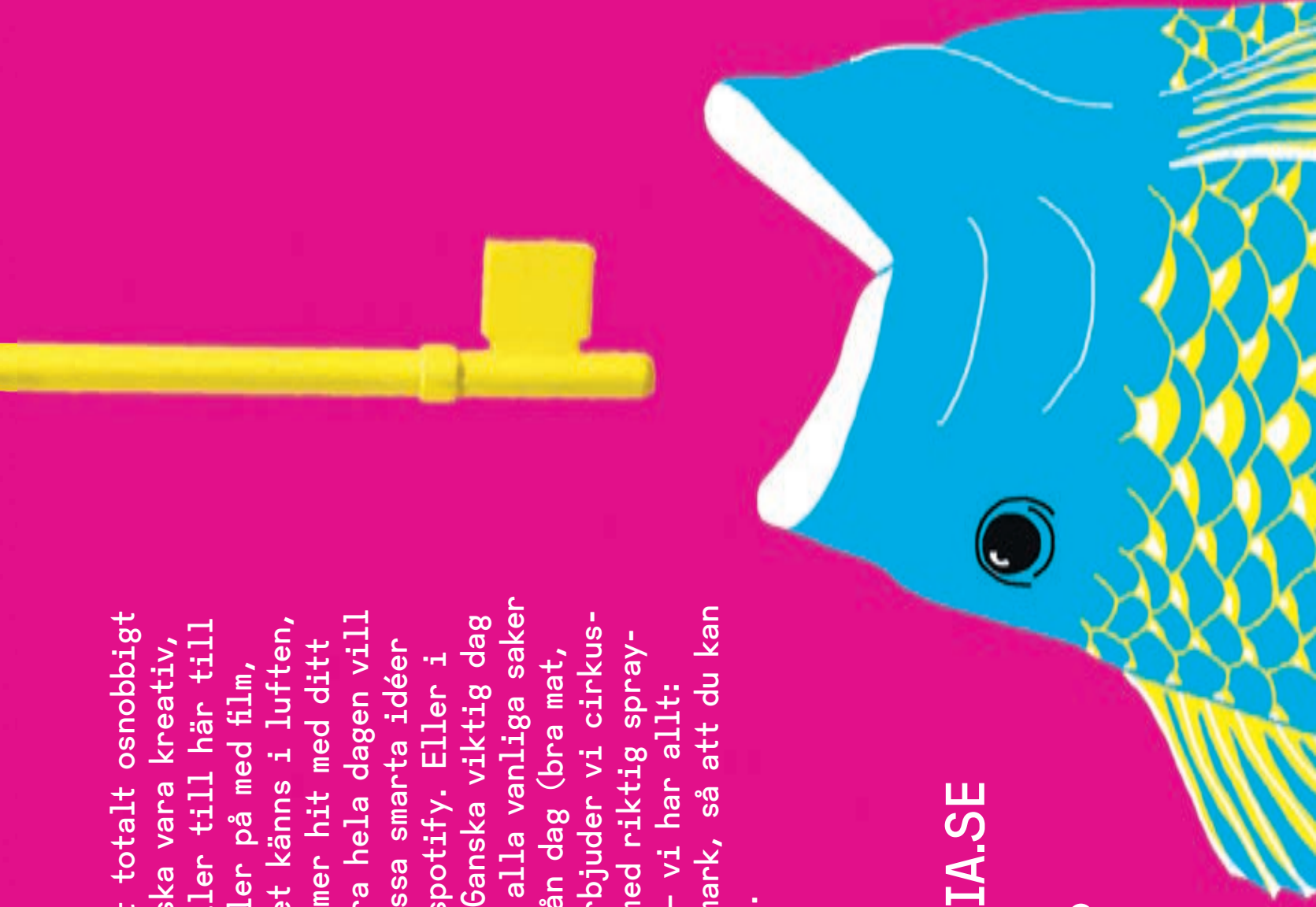
UPPSTÅR I DEN MEST AVSLAPPNADE MILJÖN



Det här är en reklamtext för att du ska
förstå att Suptopia är bättre än något
annat ställe för konferens eller event.

Här är det fullständigt totalt osnobbigt och det behövs om man ska vara kreativ, eller hur? Folk som håller till här till vardags och jobbar håller på med film, musik och cirkus och det känns i luften, vi lovar. Så när du kommer hit med ditt team och ni ska spendera hela dagen vill du komma hem hem med massa smarta idéer som är som google och spotify. Eller i alla fall den energin. Ganska viktig dag med andra ord. Förutom alla vanliga saker som man vill ha på en sån dag (bra mat, teknik, you name it), erbjuder vi cirkus- och graffitiworkshops (med riktig sprayburk). Alltså vi lovar – vi har allt: Exempelvis fyra hektar mark, så att du kan ha en egen minifestival.

VI FIXAR!
EVENT@SUBTOPIA.SE
SUBTOPIA³





Inte ens i Vårberg stannade den sköna våren, årets första riktiga ansats, särskilt länge.

Blåsipporna trevade sig dock fram på Vårbergstoppens sydsluttning, på Huddingesidan. Kanske var det en sädesärla som samtidigt siktades. Koltrasten började öva, men dränktes nästan av bilbullret. Barnbarnen tar årets första utomhusdopp (jo, det är sant)!

En alldeles lysande graffitimålning kom på plats! Det är nog den bästa vi sett. Man vågar knappast ens viska om detta på denna benådade plats. (Ni vet var.) Den riskerar att tvättas bort långt innan sommaren är här. Det har stan's styrelsefolk (politiker och tjänstemän) bestämt. Sällsynt småaktigt!

Vem sörjer att klotter (obegripliga tecken) försvinner? Knappast ens de som hänsynslöst förfulat väggytorna.

Men graffiti! Ett livselixir!

Vi har mycket bra offentlig konst i Vårberg/Skärholmen/söderorten! Tack och lov, den finns alltid där. Och så graffitin som blommar upp i intensiva perioder. Precis som blåsippa, sädesärlan, utomhusbadet.

Njut den!

Observatören, mars 2017

Dikt & foto: Gustav Josefsson, Vårberg





Gustav Josefsson är före detta kemilärare och numera pensionär. Beväpnad med sin kamera har Värberg-bon dokumenterat regionens graffiti. I synnerhet har han följt konstnären Reds.

Konstverk: Reds



UPPDRAG LIVSGLÄDJE

Kriget i Syrien har pågått i sex år och hundratusentals barn har inga andra minnen än de som är kopplade till krig. Cirkushoppet är ett samarbetsprojekt mellan Cirkus Cirkör och Clowner utan Gränser som är finansierat av Postkodlotteriets Kulturstiftelse. Trevor Lewis, en av de som arbetat med projektet i flera omgångar, menar att andrummet ljusa minnen är en väg till läkande och hopp.



Vad är Cirkushoppet?

Cirkushoppet har bestått av tre perioder, vi befinner oss nu i period två. Under 18 månader åker vi runt i Sverige och besöker sjuttio knypunkter för människor på flykt med en cirkusshow och cirkus-prova-på. Jag sökte till Cirkushoppet eftersom jag tyckte det var ett så bra initiativ och ett nödvändigt projekt. Vi har alla jobbat som cirkusartister och pedagoger i flera år. Alla har olika artistiska fokusområden som kompletterar varandra väldigt bra, exempelvis handstående, lindans, jonglering och clown, samt varierande musikaliska

inslag som tilltalar ungdomar, till exempel hiphop från andra länder.

Vilka åldersgrupper riktar ni er till?

I den här delen av projektet har vi riktat oss till ungdomar mellan 11 och 18 år, men vi spelar och har spelat för alla åldrar.

Vad tänker du om krocken mellan mycket mörka upplevelser och trauman och kroppsliga humorupplevelser som delas med en utomstående?

Vi har aldrig upplevt en krock mellan att må dåligt och att skratta. När människor får skratta tillsammans

i en trygg miljö får de bra förstunden, då kan de släppa oro och trauman, om bara för en kort stund, vilket är frigörande och tillåter människor att vara närvarande i nuet. Vår uppgift är inte att bota trauman eller oro för framtiden, men vi kan bidra med nya positiva minnen, skapa en bättre självkänsla och ge livsglädje.

Vad har du lärt dig av alla de olika mötena med människor på flykt som deltagit i era workshops?

Många av de vi möter har genomgått stora livsförändringar som kan vara svåra att förstå. Trots det kan vi mötas, prata och skratta tillsammans. Vi kan alla lära oss mycket av att lyssna på andras berättelser. Barn kommer alltid vara vår största inspirationskälla, och barn har en otrolig förmåga att vara i nuet, som alla kan lära av.

Finns det ett särskilt framgångsrikt sätt att närma sig människor som varit tvungna att lämna allt och befinner sig långt hemifrån?

För oss som cirkusartister och clowner har den bästa metoden varit att komma och spela en föreställning för målgruppen för att låta dem skratta och leva i nuet för en liten stund. Vi brukar också låta publiken testa på att själva få göra några av de saker de just sett, som att lära sig jonglera eller balansera på lina. Allt för att ge dem andrum i vardagen.

Vad skulle du vilja att allmänheten kände till om er typ av verksamhet? (Jämför Läkare utan gränser).

När de mest basala behoven som mat, medicin eller tak över huvudet har tillgodosetts, kommer vi med lek, glädje och inspiration för att

ge människor på flykt en paus i en otrygg vardag. Det spelar ingen roll var i världen vi spelar, skrattet är universellt.

Ett av Cirkushoppets mål är att ge röst åt människor på flykt. Det gör vi dels genom att dela ut seriemagasinet "Gränslöst mod" för att öka kunskap och engagemang om flyktingskapets ofrivillighet hos ungdomar i Sverige, dels genom att berätta om Cirkushoppet för allmänheten på öppna event. Under de publika evenen uppträder vi med vår cirkusshow och har cirkusprova-på för de som vill.

Vilka egenskaper är önskvärda hos en som arbetar med Cirkushoppet?

För att jobba med ett projekt som Cirkushoppet är det en fördel att vi har jobbat med målgruppen tidigare, internationellt eller här i Sverige. Vi måste vara flexibla, mångsidiga och brinna för att lyfta fram det bästa hos de människor vi möter. Förståelse för situationen som människor på flykt befinner sig i är också viktig.

Vad kan jag som utomstående göra för att stödja Cirkushoppet?

Om man vill hjälpa till så är det framförallt genom att sprida förståelse och acceptans för hur människor på flykt kan ha det. Professionella artister kan ansöka om att vara med i Clowner utan Gränser nätverk. Ett annat sätt att stödja Clowner utan Gränser som företag eller privatperson är att donera en gåva eller bli månadsgivare.



ENGLISH READER

SUBTOPIA #10

WE ALL NEED TO BE SURGEONS NOW!

It was sometime around the Lucia holiday, and I was a long way from home. I was in Mumbai, or, to be more specific, I was in the oldest red-light district in Asia: Kamathipura. Ever since the end of the 18th century, very young girls have been taken here, to be sexually exploited for money. In other words, I was in hell on Earth. My business there was to accompany Clowns Without Borders as they carried out their mission. Knowing about these children's lives, their mothers' lives, and their grandmothers' lives produces a sense of despair powerful enough to bring out the very worst of human instincts: Inertia. I looked imploringly at my travelling companion, the clown Rupesh Tillu, to see if he would give me some clue to help me find a way out of this terrible pit. "Karin," he said, "I don't think of all the misery when I'm here. I'm here to give the children new memories instead; that's what my job is. Think of a surgeon, operating on a child that is riddled with cancerous tumours. The surgeon can't be thinking about how awful it is that this particular child is suffering so. The surgeon operates. We all have to be surgeons!"

Tillu's simile made immediate sense to me, and the encounters and exercises the clowns offer the children have been making a difference, and creating memories, for more than twenty years now. Since then, I've often thought of us creatives and cultural workers as surgeons, who simply have to keep on working, no matter what.

It's 2017; the free zone Subtopia is turning 15 years old, and the magazine is turning 10, so there is good cause for celebration. Places like this, which make creative work possible, are the most important forces at work in a world so rife with confusion. Places where we can create order together. This is essential in a time where real threats are all too common: war, environmental devastation, persecution. But also, a threat to the most basic thing we all share: the lust for life, and the belief that something else is possible.

This is why I am so convinced that art will prove to be the most powerful weapon of all. We've always sensed the dangers before they have made themselves fully known, and just as often, we've

invented bridges, constructed languages, presented imaginary scenarios, and laughed in the faces of deluded rulers, at those very moments when the need for these things has been the greatest.

In this 10th anniversary edition, you'll be reading about some of these "hero surgeons", like performer Lerie Mesa, who makes appointments with residents of Alby on his trapeze swing, about a Södertörn University professor's quest to discover the suburb of the future in one of the world's most ambitious academic projects of its kind, and about a whole load of inspiring initiatives fuelled by Botkyrka-style empowerment.



ALI KHALIL:

The Future of Sweden Lives in the
Million Programme Areas

If Sweden's success story is to continue, employers will have to adopt a new way of thinking. Ali Khalil and his two co-founders have been running Miljonbemanning for five years. They came up with the idea when they realised that there was a lack of tools to help employers and job seekers to find one another. This is his appeal to all employers in Sweden, and to the country's Minister for Employment.

Why is a vehicle engineer working as a runner in a restaurant in Gamla Stan? Why is a brain surgeon cleaning floors in a fast food restaurant? People could die! While the surgeon cleans the restaurant at night, the waiting lists in the health care system keep growing longer. These aren't rare exceptions, they are the reality we encounter on a daily basis.

Every day, in our work, we meet plenty of talented, passionate, and motivated individuals who are never given a chance, or who are stuck working jobs that don't even come close to matching their qualifications. This is a genuine social

problem, which is costing our communities a great deal of money and creating underprivileged neighbourhoods.

You can't witness all these things without having your heart stung by a mixture of sadness, anger, and concern.

Let's take a more in-depth look at the reality this vehicle engineer is facing. She has a degree from the KTH Royal Institute of Technology, which requires five and a half years of classes (!), but she happens to be a woman, a dark-skinned woman at that, who lives in a Million Programme area (you know, the kind of place people associate with torched cars and stone throwing).

When the vehicle engineer found a suitable position with our help, the employer called us, and we had a brief, uncomfortable conversation.

Hi, nice to hear from you, we hope our consultant is working out for you!

Well, that's kind of why we're calling you. The consultant... She doesn't join us for the 2 o'clock coffee breaks... We're a little concerned.

Hmm, OK, well, how is she managing her tasks, the actual work she's supposed to do?

She's awesome! Way ahead of her deadlines, and very impressive work!

OK, so, the 2 o'clock coffee breaks... We'll call her to ask what's going on with that.

We already knew what it was about. She had been skipping the breaks to show everybody how hard-working and dedicated she was, to prove that she deserved her position – she felt she had to do that!

The future of Sweden lives in the Million Programme areas. It's essential that we reach them, so that we can put the expertise and talent that exists there to good use.

We also need the employers of Sweden to find the courage to challenge themselves. Here's an example: One of our customers is a major chain of garages, who needed help with their staffing. They phoned us, and we sat down together to work out a job profile, like we always do.

The list of 'musts'. One of these was that a mechanic must speak and write Swedish fluently. Our recruiter asked to visit a garage, and follow the mechanics as they worked, to get a better understanding of their needs in preparation for the recruiting process. He/she soon realised that the actual meeting with the clients occurred in the garage reception, where there was a nice receptionist working. The mechanics only came out later,

and what they did was to drive the car down into the workshop, repair it, and then return it. They received information about the necessary repairs through pictures, where x marks and number codes would indicate that the issue was with the catalytic converter, or whatever the problem was. They spoke Swedish during their coffee breaks, and they never wrote a word of Swedish (unless you consider the digits 0-9 part of the Swedish language).

The result: The 'must' requiring fluent Swedish was removed, and replaced with a demand that mechanics speak English. Suddenly, many more people matched the profile!

We should also remember that there are plenty of employers who are prepared to try something new, and who actually do view real-world skills as an asset. The best coder in the world won't necessarily hold an advanced computer science degree, it might just as well be a person who loves coding, who's been doing it since childhood, and who can hack NASA's website at will. Real-world skills!

Similarly, the best chef in the world is essentially somebody who can produce an amazing meal out of just a few ingredients. They have to have real-world skills, but formal degrees and certifications aren't as essential. In theory, these people might not be a good fit – but in practice, they could be world champions!

This courage to think in new ways, defy norms, and acknowledge the expertise that is out there in our society will play a major role in Sweden's continued brilliance, and determine if the country is going to stay at the top of the various rankings – and we're more than happy to help! Miljonbemannings was founded by Ali Khalil, Shafik Muwanga, and Saleh Karrani in 2012. Their very first deal, and the start of their journey, happened with the help of KLUMP Subtopia. Today, they have offices in Kista, Rinkeby, Nynäshamn, and Gothenburg (Hisingen and Gamlestaden).

WHOOOPS!!!

How to Reach the 5 Levels of Start-Up Wisdom

You have an idea, you're a black-belt daydreamer, and you can already smell the piles of money laced with your world-saving intentions. What could possibly go wrong? "Everything," you think to yourself, and push your dreams aside. Congratulations! You've already made your first mistake. Anders Lindgren, the uncrowned king of KLUMP-ology, guides you through the top 5 life-changing mistakes that await you along your path to START-UP NIRVANA.

I HAVE TO CHANGE WHO I AM FIRST

The situation: You've gone over your idea in your mind a thousand times, and in your daydreams, you're already marching along with a shiny Rolex on your wrist. But there's just one problem: When you check again, the person you see walking there isn't you: it's some other, more brilliant, gold-plated version of yourself. It seems unreal that this successful person could actually be you. First, you're going to have to turn into your Better Self somehow.

THE KLUMP KING SAYS: Don't waste your time on that! Remember that you've already spent a whole lifetime becoming the person you are. Spend time on what matters instead. These thoughts are holding you back from focusing on the core issues. Big mistake.

I HAVEN'T ACHIEVED ANYTHING!

The situation: It's been a year, and your product isn't showing any signs of being ready for launch yet. You're struggling with the heavy feeling that you've been working on your idea for ages, but haven't made any progress. Where did all the time and opportunities go?

THE KLUMP KING SAYS: Be honest now: Haven't you really achieved a fair deal? Nobody ever finishes everything. Think back: Write up a CV

for yourself, and you'll soon see how many cool things you've done in your life. We seem to have an easier time beating ourselves up over everything we haven't done than giving ourselves credit for the things we have achieved. And that's just another way to belittle yourself. Give yourself some credit.

I'M NOT GOING TO LAUNCH UNTIL I HAVE THE PERFECT PLAN IN PLACE.

The situation: You can't let anything go wrong. That's why you've been spending so much time in your room, playing Devil's advocate to no end. Thinking about everything that could possibly go wrong and coming up with solutions, just in case. You're thinking: "I won't launch until I'm absolutely certain everything is going to work perfectly."

Another version of this is when you think you're stupid and a failure because you've received some complaints from your customers.

THE KLUMP KING SAYS: Nothing is ever perfect.

There will always be areas of what you're doing that could use more work. The best person to evaluate what you're doing isn't you, it's somebody else. Somebody who needs what you're offering. Think of it as essential data you can use to inform your future efforts.

I'M GOING TO DO EVERYTHING MYSELF – I AM IN BUSINESS FOR MYSELF, AFTER ALL.

The situation: You need a website, a communications plan, a business plan, graphic design for your brochures and advertisements, translations, a payment system, and a delivery system. Your personal area of expertise: seeds for temperate climates. Does that sound like an efficient use of your time? Not much.

THE KLUMP KING SAYS: This is a common worry, which is connected to your self-esteem. Remember that other people will be interested in what you're doing, and will be prepared to invest time and money into your idea. Maybe one of them will end up being your first partner?

I'M ALWAYS THINKING OUTSIDE THE BOX, JUST LIKE YOU'RE SUPPOSED TO. AND STILL, THINGS JUST WON'T SEEM TO TAKE OFF!

The situation: The idea is to do something nobody has ever thought of before. Your entire product is supposed to radiate innovation. The result of this is that you keep running into resistance, and have to reinvent the wheel all the time.

THE KLUMP KING SAYS: Nothing is ever produced out of thin air. Everything is based on things that somebody or other has experienced. If you stay inside the box, you'll be remaining closer to your own abilities and skill set. You're far more likely to find innovation there. Don't stare at the horizon. Look down at your feet, where you'll be able to see the stream of your own experiences.



A COMPLETELY DIFFERENT KIND OF BAKERY

– a Report from Changers hub

"Silicon Valley! That's the dynamic I want to see in Botkyrka!" These are the first words I hear as I enter the new Changers hub office at Subtopia Bageriet,

which has its name by virtue of having once been a bakery. The photographers took inspiration from the buildings history in their portraits of Fares Hamed, Amanias Abraha, Siduri Poli, and Victoria Escobar.

Background: Four young people who grew up in Botkyrka have set off to flying starts in their professional lives. Everything is working out nicely for all of them, and one of them has even been included in the Veckans Affärer magazine's ranking of super-talented people. But there is something missing from their lives: a connection with their childhood neighbourhoods.

We wanted to create the place that we never had when we were younger. But also, the place that is needed now. We ask ourselves: What's missing here?" Amanias says, and throws his arms out.

As the children of parents who had to go to great lengths just to make ends meet, they had to find ways to occupy themselves and their friends. There were no natural meeting places where their interests could take root, so they had to create them for themselves. They were inspired by their older friends. After secondary school, they were separated, and each set out on their respective professional paths. But their needs remained. And now, they had their own experiences to share with others.

When I got to Alby, there wasn't a basketball club, so we started one. We arranged events, and people came to visit them from all over Stockholm! We took on more and more responsibility. Some of my friends didn't do so well, but others did. I thought about why it was that I had remained on a better path. It was thanks to my group of friends, and the responsibilities I took on. Those of us who wanted something more didn't really make ourselves seen or heard too much. But the more destructive leaders did. We wanted to change that. We wanted to give our friends the chance to dream big, says Amanias.

When Magasin Subtopia meets them, they've only just moved in, and have covered the tiled walls with scribbled motivational words: COURAGE, PASSION, CREATIVITY, INTELLIGENCE, LOVE.

Back to Silicon Valley. The reason why that place was the birth-place of information age and the IT industry back in the 70s was just that: people who wanted to achieve something were united by a shared vision. The compare themselves with Norsken House, a similar hub that is located in the city centre, in Spärvagnshallarna, and run by a foundation that was established by Klarna founder Niklas Adalberth.

We're like them, only a bit fresher. The similarity is that we gather agents of social change together in a physical meeting place. The difference is that we work outside the downtown area. Their presence where they are is important, but our presence here is just as important. The people there are already established, and are backed by major corporations. Our target audience is at an earlier stage. We tinker with our ideas, and explore questions like: How can we establish a powerful positive culture here? Our niche is doing things differently, and pushing the limits, says Fares.

So, what goes on at Changers hub, and who is it for? We'll be offering daily activities, along with an open space, classes, and an opportunity for young people with dreams and ideas, which aren't necessarily fully formed yet, to sit and work among creative people. One major problem is the simple fact that people don't have anywhere to sit. Here, you can seek knowledge, and meet people from the business world, who can support you along your way. Siduri, Amanias, Fares, and Victoria are like older siblings, and together, they offer a broad base of expertise and access to their extensive networks.

FARES HAMED, 24

Grew up in Kalmar and Botkyrka, and has a degree in computer science and digital media from Stock-

holm University. Runs his own business MX, which works in the fields of branding communication and music. Has run mentoring programs for young creators in Stockholm's suburbs in his spare time.

AMBITIONS FOR CHANGERS HUB: This is where your dreams will come true. The ideas that are born here will exist on a level playing field, regardless of whether it happens inside or outside of the city centre.

AMANIAS ABRAHA, 30

Was born in Gothenburg, and moved to Alby in 1997. Has a bachelor's degree in business and marketing from Södertörn University, and has studied in the USA. Has acted as project manager for the city of Stockholm, Fryshuset, and Freshmind.

VISION: Loves the idea of creating something new and contributing to social change.

VICTORIA, 24

Grew up in Hallunda and Fittja. Attended compulsory school in Hallunda, and secondary school at Fridhemsplan. In her early teens, she hung out at the youth centres in Hallunda and Skärholmen. Since then, she's held a great interest in youth centres. When I was 16, I said: My first job will be as a youth worker at this youth centre. And that's what happened, too. Does volunteer work for Rädda Barnen (Save the Children), JKS (the oldest basketball club in Stockholm), the YWCA-YMCA of Sweden, and Fryshuset, and is a mentor at Löparakademin.

VISION: To create a meeting place that will offer what is lacking today, a blend of a modernised library and a success-oriented mindset.

SIDURI, 28

Grew up in Tumba. Has run her own business since she was 17, and has been working as a journalist since she was in secondary school. She has her own segment on SVT's Gomorron Sverige, and works for P3 and Expressen. Studied journalism at Poppius, and has a certificate from Berghs School of Communication. Has founded and run an innovation agency, and works as a lecturer.

VISION: To make Sweden more colourful and passionate, as well as more inclusive and receptive of various subcultures, and to decentralise the power that is currently concentrated within the city centre. A democratisation of success.



THE FUTURE OF CIRCUS IS BEING DECIDED

Recreating the Suburbs out of Fragmented Landscapes

In June of 2016, Minister of Culture Alice Bah Kuhnke received a letter signed by fifty individuals holding managerial roles in Swedish circus, theatre, dance, and performing arts education. In the letter, the government was reminded that it is high time for us to acknowledge circus as an established art form that plays a significant role in people's lives, both those of its practitioners and those of its rapidly growing audience. Their message hit home, and a report including a roadmap of the status and future of circus is to be published this coming November. Magasin

Subtopia asked four of the signatories what they expect and hope to see in it.

AF Anders Frennberg, CEO of Cirkus Cirkör

KL Karin Lekberg, Managing Director of Subtopia

LB Linda Beijer, Chairperson of Manegen

WF Walter Ferrero, Head of Department, Circus at the University of Dance and Circus

WHAT ROLE DOES CIRCUS PLAY IN THE ARTS?

AF A core characteristic of contemporary circus is that it is open and mobile, rather than bogged down by convention. We often say it transcends boundaries, on every possible level. In this regard, I think circus serves as a powerful inspiration for practitioners within several other artistic fields. Not to mention the audience!

KL Somewhat humorously, you could call circus the "Kinder Surprise" of the arts; it is poetic, playful, and risky. The language of circus is physical, and thus universal. It allows anybody to take part and be included, no matter which language they speak. Diversity is built into the artistic expression of circus, and it is more than willing to collaborate with other forms of expression. In this way, it can include entirely new groups in its audience, and produce new constellations of audience members.

Circus isn't just a form of artistic expression, it's also a way of life. When you think of the word "circus," you don't just envision equilibrists and comedy, you see an entire world, and a whole lifestyle.

LB It is an art form in its own right, but it also offers a physical experience of authenticity and boundary crossing in the cultural sphere, which many experience as generous, permissive, and inviting. It is international by nature, never dependent on a shared language or cultural heritage among the performers or the audience, and because of this, it can serve as a vivid real-life example of the benefits of cooperation and trust across national, linguistic, and cultural borders. Circus knows the value of calculated, genuine risk when it comes to breaking new ground, and creating something that nobody has ever experienced before, or even thought possible.

WF "My role in society, or any artist's or poet's role, is to try and express what we all feel. Not to tell people how to feel, not as a preacher, not as a leader, but as a reflection of us all." (John Lennon) The quote above is one description of the role of the artist, and the phrase any artist or poet could easily be replaced with the phrase "any circus performer." Just as any other art form does, circus contributes in various ways – from serving as entertainment that frees our mind from everyday troubles, to performances that highlight serious and poignant political and human issues. Circus performances have the power to bring people from a diverse array of backgrounds together. Their vocabulary of movement is the result of long training and great dedication to the circus arts. These days, we're seeing a great variety of poetry, music, writing, the untamed, the absurd, and non-linear narratives in circus. There is risk involved at times, but the experience of traditional circus is nonetheless enjoyable. It is inherently boundary-defying and challenging, and cirque nouveau has brought new forms of expression to the table.

WHICH ISSUES SHOULD THIS COMMITTEE OF INQUIRY HIGHLIGHT, IN YOUR OPINION?

AF I'd like to see an emphasis on the conditions that practitioners, producers, educators, promoters, and the audience/public are facing, as well as on their interactions with the rest of society. What can we do to improve the terms that govern the production of circus performances? What are the working conditions of practitioners (performers and other creators in the circus arts)? What opportunities for further education exist? How can we provide better opportunities to give and promote circus performances, and take them on tour? How can we better provide information on and access to circus

to all who live in Sweden? Can we further develop international collaborations and exchanges?

KL The opportunities for performers and companies to work and tour in Sweden. For more spaces and stages to be given the opportunity to present and include circus in their programming. The existing promotion, production, and touring opportunities are limited and underdeveloped, and in need of review. An investigation into how we can provide more opportunities for international collaborations is also needed. The most pressing need is for coordination of existing resources, and a look at different ways in which the state, regions, and municipalities can act, both independently and in collaboration, to enable more people to practice and experience circus.

LB I am hoping for a systematic study of what constitutes an art form, which components are necessary for providing a functional structure that will allow it to grow and support professional practitioners, followed by an investigation into which the specific components are that need to be put in place or brought closer together. I mean, if we take a birds' eye view of the art form, we'll be able to see where something is missing, and fill in the gaps. Do we need more stages for smaller companies, or do other potential stages already exist out there? Would an increased knowledge of circus programming among these existing stages be sufficient, or could we solve these issues completely by increasing the touring grants we give to smaller companies? It's essential that we ask the right questions. The demand from our audiences, the practitioners of other art forms, children, young people, and others is so great that policy makers must be made aware of and understand the growth and needs of the art form, so that they can provide the necessary structures to strengthen it.

WF In Sweden, we lack the kind of mature infrastructure that would allow performers and young companies to stay and work here, and make them want to. Since many of the disciplines of circus arts involve significant safety requirements, and demand specialised theatre technology and rigging equipment, it's important that stages, theatres, and festivals across the country be prepared for circus rigging, so that they can incorporate circus performances in their programmes.

There are football pitches and gymnasiums all over Sweden, and many towns have ballrooms, too. Circus training is often offered as a leisure pursuit in facilities that are only prepared for disciplines requiring no equipment beyond training mats. Different disciplines require different technology and rigging. The demands of certain disciplines, such as teeterboard and the various trapeze arts, pose challenges to youth programmes seeking to offer a variety of circus disciplines. Arts training and leisure programmes are being developed all over the country. In the Ministry of Culture's inquiry into the School of the Arts (Kultur-skolan) (SOU 2016:69), circus is emphasised as an important activity. However, at present, few municipalities can offer it. Improvements in this area would influence young people's learning, improve their quality of life, nurture an audience, and in the long term, broaden the recruiting base for Dans- och cirkushögskolan (DOCH). Increasing the resources available for various levels of circus activities so that a line can be traced through leisure activities to compulsory school, secondary school, and higher education. To develop the infrastructure that supports circus stages, we will need training programmes for specialist riggers focused on circus. For circus to grow even more, we will also need programmes for circus directors.

WHAT ARE YOU HOPING THAT THIS INQUIRY WILL RESULT IN (BOTH FOR CIRCUS IN GENERAL AND IN RELATION TO YOUR OWN ACTIVITIES)?

AF General hopes: That we can develop a greater degree of cooperation between the various

parties that are positioned to benefit the circus arts. For the existing resources and parties within the cultural sphere, such as performing arts institutions and independent arts centres, as well as municipalities, regions, and the state, to notice one another and work together to invest in the circus art, thus promoting their growth in Sweden. Hopes for Cirkör: For our status as an institution to be clarified. Cirkör works to further the development of the art form, and we would like to be have clearly stated missions and the resources we need to carry them out in the best way possible.

KL I am hoping for a survey that is both broad and deep, clearly indicating areas where further efforts are needed, and covering everything from professional performers' working conditions and opportunities for artistic growth to small children's access to educational activities. Of course, I am also hoping that it will be truly national in scope, and not merely focus on the major urban centres. In terms of Subtopia itself, I hope we will be able to see clear connections between this survey and other ongoing ones, such as the Riksteatern inquiry that is being carried out in 2017. Existing structures, like Riksteatern, could very well provide the opportunity for more circus to reach remote regions of the country. And naturally, we would like to see greater opportunities for growth for Hangaren Subtopia, the stage that we are currently tasked with programming (by Botkyrka municipality). I am also hoping for better opportunities for performers and companies to grow artistically. We are quite good at infrastructure in Sweden, and in some of the other Nordic countries, but I know that we need to provide more continuous and long-term opportunities for performers to work professionally with their art form.

LB We hope to see a substantial increase of public funding for the arts in general, and for the practitioners of this art form in particular, but we also hope to see an increased understanding of, and focus on, the art form among policy makers and enablers who are able to improve working conditions and social structures. Manegen is a members' organisation, founded by the practitioners themselves, a grassroots movement that represents and works for both individual artists in various parts of the country and the major players in the industry. Much if this work has to be carried out through international cooperation, as circus performers tend to train and work in many different countries over the course of their careers. We hope that this inquiry will result in greater support for Manegen, so that we can do more for our members, and work on a longer time scale.

WF We're hoping for measures that will allow children, young people, and adults to encounter a variety of cultural expressions during their time within the education system, and throughout their lives, both as practitioners and as audiences. Among other things, the circus arts offer an opportunity to develop your creativity, physical abilities, imagination, and concentration. Working with circus involves learning to go beyond your own limitations, and strengthens several different abilities. We hope that children, young people, and adults will be given the opportunity to engage physically with the art form through training, repeating, "geeking out", exploring, testing, and creating, as well as seeing and experiencing other people's performances of circus arts. We would also like to emphasise the importance of arts research for the continued development of the circus arts. We're hoping that this inquiry will highlight the need for education in a variety of circus fields, mainly for performers, educators, choreographers, directors, and riggers, so that new groups and environments will gain access to the circus arts, both as practitioners and as audiences.

In closing: The Ministry of Culture, which tasked the Swedish Arts Council with this inquiry, has announced that the report is expected to be made public on November 30, 2017.

NORSBORG Daniel Boyacioglu

1.
O precious jewel, o saltwater pearl, some will discover you, grinning widely at first sight of you, uncertain, speaking of your splendour but never quite finding the words, do my eyes present a truer picture?

Are my poetic resources richer? Not in any other place.

I know your fake smiles, because they are also my own. I have friends in Husby, I have friends in Bredäng, in Tensta, in Fruängen, and in Hässelby. In Rågsved and in Hökarängen I have friends, and in Bagarmossen, if that counts. I visit these places. And I think: do people really live like this?

2.
At the end of the red metro line, people lived here long before the metro got here. My middle school teacher Gunilla arranged for our class to become pen pals with a class in Mariestad. We all had to write introductory letters, send them off, and wait for a response. I was told that many wanted to respond to my letter, that it went over well when it was read to that other class. They had a Daniel in their class too, and that decided it: he would become my pen pal. They didn't have many immigrants, and we didn't have many Swedes. We knew all about this, and we all knew what the reason was. The Swedes didn't want to live with us, they moved away as soon as they could. We also made a film that we sent to them, we were divided into groups and chose different topics to talk about. I can't remember if I was being excluded, or if I just wasn't inspired by the topics that the others had decided on. For instance, some of them wanted to talk about the shopping centre in Hallunda. I wanted to talk about the Vikings, and how there are so many monuments in Norsborg that date back to them. We walked over to the water, where the sites were located. Gunilla held the camera, and we agreed on what I would say. I stood in front of one of the many burial mounds, they looked just like ordinary hills, and could easily be mistaken for them. I remember that it was windy and I was fixing my hair constantly, and that afterwards, it was difficult to hear what I was saying in the film.

3.
The concept of history bloomed in fevered times, lingering like some physical affliction or deformation, a brokenness that would mend itself when at rest, and tear its wounds open at the slightest movement; maps were also redrawn. People's stories bind the nation together, and cause divisiveness.

I can see why I felt so detached from history, the idea of a person's history as connected to a place, and how my conflicted identity resulted from the way colonialism cleared its path, and then dismissed it. I can armour myself with patience. I can bide my time. I can cycle or run my bloodlust away, and talk about it in terms of the taste of blood and improved lap times. Line up my various identities in front of me like soldiers in a rifle squad, newly shaven, in formation, wearing pale expressions, they wait for my orders, blind to all else, regard them as equals, carry them on a tightrope walker's balance pole, on a good day it's no more than challenging, call it my cross and imagine all those who carried it before me. Transform my sorrow, express it in metric units, in categories like "longing for children" or "dreaming of owning a house", and explain that I have a feeling that love is lying in wait for me, just around the corner. I can refer to the story of politics, the hundred years that can land a group minority status, and a claim to the land. We've

been here for fifty now. Truth and manipulation. Dissect the words and patch the jeans. Remember when it was suggested that we move to Södertälje, to get away from dad and his family, and get closer to mom's, I was twelve and the last one left to convince. "I don't know anything about Södertälje's history," I answered, and we stayed.

I was going to conquer one place at a time. I conquered my first long running route early on. In my youth, I clocked some bad times for the 60 metre dash, so I decided that it was better to be able to run far. Although my build is obviously more explosive than anything else, I had become an adult before I ever realised this. My muscles are chunky, I can build legs with particular ease, but I thought of them as long, and tough. Was that more Swedish, even? From our place on Friggs väg, I ran over to the Janos grocery shop, on towards the S:t Georgis Church, then left, parallel to Borgvägen, past the terraced houses, along the meadow by Hallunda gård to the little gravel football pitch, down to the water, and then along it to the old part of Norsborg, a sprint up the "hill of death", then back at it without resting, picking up the pace again on the long straight, keeping an eye out for roots and puddles, challenging in the dusk, frightening even, as close as I ever got to the wilderness – who would hear my screams if something happened to me? The woods meant danger to my mother's generation, the Lasermannen shooter was a part of my childhood, Viktoria, who was in my class before she changed schools – her dad was one of his victims. Zig-zagging between the burial mounds, sometimes I ran up and down them like an obstacle course, offering apologies to God and the resting each time. A manor, a converted stable, old cannons pointed at the water, a gazebo, a lighthouse, a tennis court behind a high covered fence with a locked gate. I ran and ran, without a relay baton, but with legs that were growing ever stronger, I was going to do my part, as best I could, and be ready when my task revealed itself. Onwards, around the waterworks, it provides water for half of Stockholm, I would parrot with pride. At the Norsborg sports centre and the westernmost towers, Tors väg, Odens, and Balders, all the residential towers are named after Old Norse gods, perhaps this was done to tell us something, I could actually have continued on for another mile or so, past the Norsborg shopping centre, and soon be home, but instead, I went left, past the allotments, and then right, towards the Tornberget hill, and finished by running up and down it three times, sometimes a total of six times, if I decided to mix things up by running down the opposite side of the hill and do lunges on my way back up. Big biceps and six-packs were mere vanity, but strong legs and a strong back would get me far.

Later, when I took it upon myself to conquer more places, I became confused. We went on tour, and checked the housing prices wherever we arrived, the guitarist and I. But how could I find my history in Uddevalla, or Simrishamn?

4.
When I was 24 years old, I longed to return, to my people and to my church. To myself. To the stillness and to my own diction, my own certainties. I had a girlfriend, but she was Swedish, a big love, six days a week, and on the seventh day I rested.

5.
When I go back to my mother's place, and turn off the motorway towards Norsborg, the first thing I see is the S:t Petrus & Paulus church, which we built for our own money, the whole congregation contributed, each family according to what their finances would allow. I cross myself and thank God for everything I have received, and I am reminded that I am home. When they were raising the money to build the

church, I received my first stipend, in remembrance of Lasse Lindroth. This meant that our family could contribute as much as those who were better off. I don't know what he would have thought about that.

A few days ago, I bought a new car, after all the clunkers and inferiority complexes, a four-wheel drive Audi with just 19,000 miles on the meter, and a powerful yet fuel-efficient engine. It's red, some people have opinions about things like that. It was expensive, and it's ridiculously fun to drive. Somehow, you have to tell yourself that you're good, that you've done good things for yourself and for others. Josefina, a girl who was in my class from first to ninth grade, her dad goes to the same church I do. We ran into each other last Sunday, he said my moustache was fit for a hero, translated from Syriac, and told me that the greatest of the "gabore" used to dye their moustaches red. How old do I need to be before I can do that, I asked, in jest. You're a hero already, he answered, with the friendliest sincerity. It was the greatest thing, and the most commonplace. In my father's stead. I'll remember that for a long time yet. I'm going to be a dad too, one day, and kind.



THE MISSION: FINDING PATTERNS

Recreating the Suburbs out
of Fragmented Landscapes

Södertörn University first saw the light as an ideological dream project, aimed at recruiting students from homes lacking any substantial academic background. Recently, twenty years later, the university initiated a project unlike anything else in the world: To collaborate with representatives of the region's businesses, organisations, and other social entities on sifting out a formula for success that would establish the best conditions for the planning of residential areas beneficial both to human beings and to economic growth. The cultural cluster Subtopia is included in their data set, which makes it even more exciting for us to meet the project manager: sociology professor and former Athenian Apostolis Papakostas. What makes the suburbs so interesting? The professor stands up quickly to walk out into the hallway, and soon, we're inside his 20 square meters of office space, which is piled high with books. He gestures at us to look out of his window, and points. Outside is a copse of trees that has been left untouched, and beyond it, a main road. On the other side of the road, without any visible connection to it, is a block of residential houses. Do you see that road there? It's called 'Hälsövägen' (Health Street), and there are lots of tenants living on the other side of it. Do you think they've ever been over here, or that those of us who study or work here often have some reason to pass through that neighbourhood? No, exactly, there's no point of contact. We're separated by just fifty yards. That doesn't sound like intelligent urban planning to me.

There is spatial inequality, and there is material inequality, and naturally, Apostolis Papakostas isn't claiming that urban planning is the solution to every problem. But when new residential areas are being planned, you should at least give some thought to how you could eliminate the worst of the extremes.

The Stockholm region will change a lot over the next few years, and the vision is to manage to transform the social changes migration has caused into a force that can contribute to society, rather than something to be walled in and isolated.

Whenever there is a fire, people ask me: "What should we do?" I tell them, "Don't talk to me about that – it's already too late by that point!" Tragedies can occur, and involve anything from cars being burnt to racism. Any adept and intelligent society ought to be able to channel this into creative outlets. There are enormous forces in motion right now. Is there some way for us to put them to constructive use, rather than simply allowing them to cause chaos? That's my goal.

This gargantuan academic project is poetically named: "Recreating the Suburbs in Fragmented Landscapes. What does 'fragmented' refer to in this context?"

One aspect of it involves the places where we live and work. Most people live in town or in Kista, and sleep in the suburbs. Global capitalism resides in the inner city. But that's not where we live.

Another aspect of fragmentation is this: the extremes are located in the areas to the north of the city. Kista, the most expansive area in northern Europe on the one hand, and burning cars on the other. A border of sorts has been drawn up. What can we do to elevate the areas that are categorised based on negative judgment and prejudice?

A third example: When the Million Programme housing was being built, in the 60s and 70s, the world was a very different place. At that time, to put it simply, a small number of developers were given large areas to plan, and carried out the whole project from seed to loaf. These days, construction projects take many years from start to finish, and everybody involved along the way has their own ideas and tasks to perform. One person comes up with an idea that somebody else draws up the blueprints for, another constructs the building, and yet another manages it when it's finished. Naturally, this silo mentality has consequences for the overall results of the project. When something goes wrong, or a conflict arises, nobody understands what the roots of the failure are. But on the other hand, nobody understands what causes the successes either.

We're going to be looking at areas which have a variety of different kinds of housing, and interview people about the neighbourhoods they live in and the people they spend time with, and ask them where they met their friends and partners, and make maps. We're looking for the "third places", i.e., places that are neither homes nor workplaces. Where are relationships formed? Where do they become mutually excluding, like when there is one playground for an area of detached houses and another playground for rental properties, rather than a single playground positioned between the two housing areas, so that parents and children have a common meeting place?

The giant project "Recreating the Suburbs in Fragmented Landscapes," which began in earnest in March, and will continue for three years, is intended to establish a shared declarative knowledge for the region, and serve as a body of experience, not just for this place, but for any community in the world that is undergoing similar transformations.

Sociologists like myself aren't looking for unique particulars, we're looking for patterns.



Residence Subtopia:

THE TRAPEZE IS A GREAT MEETING PLACE!

The world is so huge, and Alby is so small. And still, there's room for so many people here! It's like an airport runway: some of them are taking off and flying away, others have just landed, and are smelling the fresh sea and lake air for the first time. One person who has landed here temporarily is Bilbao-born circus performer Leire Mesa, one of the twenty or so performers who are here on a residency stipend. Her piece INK, which will culminate in Fittja on Albydagen, September 16th, involves all inhabitants of Botkyrka.

Leire's greatest interests are the ways that people move around, break off and start over, and how they lead to new relationships and opportunities. She uses her body as a universal language, ideally from a trapeze. Or, from the small table that she's set up in the middle of the square in Alby, where she spent a few days in the late winter and early spring, writing custom postcards featuring scenes from Alby.

The title of the piece, INK, refers to the fluid nature of ink, and associates to both the ink that is inside the pens we use to write and the random rivulets that can be produced when something – or somebody – is poured or tossed out into some context or other.

Leire Mesa was born in the Basque Country 29 years ago, and found herself attracted to street theatre at an early age. It's tempting to guess that street activism is in the air in the Basque Country, considering this Spanish region's long – and occasionally bloody – struggle for political independence and the freedom to speak its language and practice its culture.

Circus has always symbolised activism and resistance for me, and I began performing street theatre early on in life. First, I went to a circus school in Bristol, and then I worked for a company there, before eventually ending up at the School of Dance and Circus in Stockholm. Between those engagements, I spent some time in Brazil. The thing that makes Botkyrka so special is its blend of identities, religions, and languages. What an abundance! The way I see it, it's important to talk about the power of this.

Through the use of dance, trapeze, performance art and visual art, she gathers knowledge about all aspects of life: politics, culture, and relationships. I want to interact with people through the tools of circus, because it's such a great way to communicate. It's a language you can use with anybody. The trapeze is my platform for dialogue. It puts you in a different state, in which you become more vulnerable. Everybody remembers what swinging and hanging is like. We all share that memory. Talking to people from the trapeze changes the terms of the communication, and strengthens the self. You do things that you may not have thought you could do. The trapeze isn't that high up.

She produced the custom postcards, and sent them to friends all over the world, many of whom

have passed through Alby. After this, she made a chart of her relationships. Then, she sent them postcards to use when responding to her. The postcards she writes in Alby are mainly a way to meet people, tell them about what she does, and tell them about the project.

I also invite them to come and see me in the circus room at Subtopia, where they can drink coffee with me, and try out trapeze for themselves in my circus studio! They get to experience being elevated above the ground, having to pay attention to every part of their bodies when they move, and having to keep their balance to avoid falling.

I've always been around people from all parts of the world. I switched schools a lot, and where I grew up, there were Roma kids, kids from Morocco, and kids from South America. The way I saw it, this was an incredible wealth. And discussing the vulnerabilities of the various minorities. My work deals with women's situation, with stereotypes that I'm trying to shatter. It's important that we have fun.

Leire Mesa was born in Bilbao in 1987, and is currently a resident artist at Subtopia. If you'd like to join in too, please contact leiremesa@gmail.com.

A GLIMPSE OF ANOTHER MOVEMENT

While European politicians are wantonly destroying the advances made over the past fifty years of humanist progress, something else is happening in the neighbourhoods of Europe. Something that has no leader, but possesses an unstoppable direction. Something that is happening right outside your house, but also all over the world. Ludvig Duregård shares his thoughts from a symposium held in Madrid earlier this year.

I'm standing inside a converted military structure in Madrid, at Idea Camp 2017. These past three days, projects from Europe, the Middle East, and North Africa have been presented and refined. It's been an intense time, especially for the fifty project owners, who have been stretched thin between participating in workshops, working on their own processes, and supporting one another. Those of us who have been leading the work are struggling somewhat too, after planning communications strategies with Lebanese theatre groups one moment, and then discussing the consequences of Brexit for community housing in Britain the next. I know that what will stick in my memory won't be the actual projects themselves, it will be the sheer number of initiatives and people who want to make, if not the world, then at least a small part of their city, a better place. That's the most significant thing I've learned from being involved in Subtopia's work with the Connected Action for the Commons programme these last three years. There are lots of people out there, working to make the world a better place, but most of them act on a smaller scale, close to their users.

Because while European politicians are busy rolling back fifty years of humanist progress at a frightening pace, the opposite is happening in the neighbourhoods and courtyards of Europe. There are innumerable social projects in progress, beyond the reach of the European Commission and the political lotteries: village theatre projects, community gardens in Swedish courtyards, and cooking collectives in Zagreb. It's difficult to place all these initiatives in a macro-political context in a way that makes sense, both because of their diversity and because of how they are geographical-

ly distributed. But there is an incredible number of these projects, and they are going on everywhere.

A neighbourhood in Chisinau, Moldova, is building its own park, a Belgian circus collective is moving to the Spanish countryside to meet new people (and skilled welders), and in Liverpool, environmental activists and graffiti artists have come together to clean up the city's air. Like I said, it's happening everywhere. These initiatives are the products of a shared political and cultural climate, but the solutions they produce are local, their work is local, and their commitment is local – we're witnessing the birth of a new civil society, one that has no place for spokespeople or policy specialists. The task of improving the world seems to begin right outside our doors, just a few steps away.

Of course, the small-scale nature of these projects can be questioned. In many ways, their extreme local focus is their greatest strength, but it is also a distinct weakness. We need to understand them both as individual initiatives, and as thousands, or tens of thousands, of efforts being undertaken by a multi-faceted movement. A movement that has no manifests, no headquarters, and no artistic leaders. And even though this movement is hard to define in standard copywriting terms, there are a number of common denominators that all of these projects share.

Little, if any, ideological difference is made between social and artistic work. The projects are subversive, and the core of the movement consists of equal parts academics, artists, and activists. To be more specific: Almost all the people I've met these last few years identify as activists, and their work is highly subversive. But it is so in the sense that it solves problems that the public sector has not sufficiently addressed, and not necessarily in the traditional sense of being in opposition with the powers that be. That is to say, it's more a case of soup kitchens and free internet than one of barricades and Bengal flares.

The end of the world is nigh, at least if we are to trust the views often expressed in contemporary political debate, but I am seeing another reality much more clearly: Europe is an ocean of good ideas.

The ECF (European Cultural Foundation) was founded in 1954, as a private initiative in the wake of the devastating World War. The intention was to act as a repository for ideas and a multilateral think tank. Three years ago, they launched Idea Camp, an annual symposium held in different suitable hubs, which Subtopia in Botkyrka was chosen to host in 2015.



ROJDA SEKERSÖZ – THE TRIP

She was the youngest student ever admitted to Dramatiska Institutet (now known as StDH). After watching the only two films in her home (Billy Elliott and The Believer) to pieces as a child, she knew that she wanted to be a director. Follow her path from Fittja to the red carpet.

NORSBORG - HALLUNDA - FITTJA, BOTKYRKA

This is where I was born, and where I went to school. I was happy growing up here, and this was the place I would long to return to later on. The place where the concrete existed side by side with nature. The copses of trees, the playgrounds, the

tunnels. I never knew it at the time, but I lived next door to the Riksteatern theatre company. Despite this, my journey to get there turned out to be long – it took 10 years! I wouldn't see a performance at Riksteatern until after I had moved to Dalarna, and then back to Stockholm, and was enrolled in an arts programme at StDH.

ÄLVDALEN – MORA – DALARNA

My parents' job situation was unsustainable in Stockholm, so they borrowed some money and bought a small pizzeria in Älvdalen. We moved during a summer break, and left a metropolis for a village with a few thousand inhabitants. Culture shock!

I think my personal growth was at its strongest during the time I spent in Dalarna. That's where I figured out who I wanted to be. Throughout this time, my dreams of a life in film was lurking in the background, waiting for a chance to get back to Stockholm.

KULTURAMA

After upper school, as a 15-year old, I moved back to Stockholm on my own, to attend the photography and film programme at Kulturama secondary school in Hammarby Sjöstad. That was when I first gained access to the various technological tools needed to make film. The first year was tough. I lacked all the cultural references, which proved to be a major handicap. Nobody who hasn't been through that understands what it is like. Just the fact that people make fun of how you talk!

STDH (STOCKHOLMS DRAMATISKA HÖGSKOLA, FORMERLY DI)

I was admitted to the director's programme as the youngest student ever. My cultural ignorance was still a hindrance to me. I felt like an alien. The feeling of being belittled, but refusing to leave, because you have such an overwhelming desire to tell stories. To survive, I had to transform my less pleasant experiences into potential material for stories. At school, I suffered my first panic attacks. But I'm still grateful, because I would never have been where I am today if it hadn't been for the education I received there, and a few particular adults who saw my needs. It's important to realise that a school's employees are reflected in the students. That's why it's so important for an institution like StDH to exhibit diversity (pardon my use of this diluted word) on every level.

FILMBASEN

I was first put into contact with Filmbasen when I made my first film, around 2006-2007. Before then, I had taken a few classes there in my spare time. I also began contacting producers and film studios, to find myself an internship. I made my first film, the documentary "Ett annat liv", (Another life) at Filmbasen. I was allowed more freedom here than I had been at school, and it also served as an opportunity to stay in touch with film between my educational programmes, and after StDH. Apart from meeting other film enthusiasts, many of whom I've remained in touch with to this day, Filmbasen helped me realise a number of short films. It's also been a place that has followed me along my whole journey to my feature film, which I took with me to Pure Fiction and STHLM Debut. Now that I think of it, I got to know people who still mean a lot to me today, such as Beata Mannheimer and Joakim Blendulf, before I was ever in contact with Filmbasen. This happened when I was making that first documentary, in a class at ABF called "Mitt Stockholm" (My Stockholm).

ALBY

This is where my film "Dröm vidare" (Dream On) was made. I chose this location because I relate to the area, and because it matched up with our aesthetic vision for the film.

GOOGLE

Nothing, and nobody, helped me get in touch with these institutions. I wanted to be a director, so I simply googled different education programmes I could take, and found out who to contact. Thanks, Internet!

GOTHENBURG

Dröm vidare was shown at the film festival in February, and received the audience award for Best Scandinavian Film. Jan Gradvall of Dagens Industri wrote "A

poetic intuition and a punch to the solar plexus reminiscent of the Academy Award-winning *Moonlight* and the French *La Haine*". The rest of the critics agreed.



HELENE MÜLLER:

The Girl from the Southern Suburbs

I was born at the maternity ward in Södertälje in 1945. My grandparents lived in a house in Segeltorp. Today, I live in Värby, where I moved twenty years ago. Before that, I lived in Flemingsberg. What has changed? I remember cycling to the Värby brewery with my grandfather, to get beer. We rode along the winding old Södertäljevägen road. Occasionally, we would encounter a big yellow bus, which occupied the full width of the road. We had to scramble into the ditch at the side of the road – that's how narrow it was. At the age of eight, my grandfather went to work for a stonemasonry company, handling the feathers and wedges. It's a miracle that he didn't lose any fingers. When he was about ten years old, he came to Stockholm, and worked at farms in this area. One of his jobs was being a water watcher at Bornsjön lake, which meant that his family, my mother and my aunt, could live on Bornön island. His task was to make sure that nobody bathed in the lake, fished in it, walked on the ice, or boated on it, because it was the source of drinking water for the people of Stockholm. They didn't have any real water treatment plants around back then. Today, you can walk over to Bornö, because the lake has dried out.

My mother went to school in Lideby in Salem (close to the church). Getting to and from the island was too complicated, so she got to stay in the school's map room. She ate her dinners with the teacher couple, the Bärgröströms. It was tough, but in a way, she was lucky. She was registered as their foster daughter, and she got to go on holiday with them. The husband made sure she learned to speak German. And that's why I'm here today. Because my dad was from Germany, and came to Sweden in 1934. He was actually headed for South America, after recently finishing his military service. He didn't want to go to war to fight for Hitler. His youngest brother stayed behind, and ended up falling in battle in Poland. As my mother told the story, he asked her for directions. A working-class girl who could speak German wasn't exactly what you'd expect. They married in 1936. If they had never met, I think my mother would probably have stayed at American Photo on Hornsgatan, where she'd made a name for herself as a skilled hand-colourist.

In the German military, dad, who had an agricultural education, had been very involved with the horses, and he became a sharecropper at the model farm in Alby, which the inventor L M Ericsson established after leaving his telephone company. Leasing the property meant that the sharecropper was responsible for the bottom line, and making sure that a sufficient number of workers was recruited. My aunt and her family were involved in the work too, and dad had also hired a few German-speaking workers. The barn had electric lighting, and the warmth of the animals heated the homes above the barn. Going by what my mother told me, the floors were connected by a hardwood staircase. My older brother was born here (the cows had electric lights, which was nice for them). War broke out, and diplomatic relations

between Germany and Sweden became strained. For example, the embassy staff was replaced when the Nazis took over. Therefore, a fair number of Swedes were deported, and had to return home. Sweden responded by deporting an equal number of German citizens. My dad's name was on the list of people to be "repatriated." Ericsson and the business manager Axel Wenner-Gren pulled some strings, and got dad taken off the list.

As for myself, I studied theology and pedagogy, and became a social worker. I've been a catholic since the seventies, and I've worked as the manager of the Catholic Church's child and youth programmes in Sweden. That was when I moved to Flemingsberg. Today, I'm seventy years old, and the chair of the Värby-Fittja local history society.

The local history society started out as a resistance movement in a way: Fittja Bro Miljöverkstad (the Fittja Bro environmental workshop). They were strongly opinionated about the road developments and the buildings that were being torn down on both sides of Albysjön lake. The environmental workshop also managed to prevent towers from being built on the meadows along the shoreline at Värby Gård. There are so many beautiful houses from the 18th century here. This (Subtopia) is the oldest part of the area. Without it, there would be no Huddinge today. It was first populated 6,000 years ago, when people began to visit the area in the summertime. They would fish, and gather herbs. Then, when the fall came, they paddled on down south. Much later, when people had settled here, they were referred to as "Uddungarna" by outsiders. The people of Wardhby, the village of the watchers, performed a special function in the 9th and 10th centuries. They guarded the beacon, and responded to the fire signals from Kungshatt, to warn the population of the deeper Mälaren, particularly Björkö (which we call Birka today), whenever unknown ships passed through present-day Slussen, which meant that Stockholm was in danger of being attacked. Wardhby gradually became Värby.

MEETING PLACES FOR CIRCUS PEOPLE

Circus is, and has always been, a multicultural affair. While national borders are irrelevant to companies, meeting places are essential. As always when it comes to the arts, issues related to working conditions, finances, and organisation are constantly under discussion. Two important gatherings for the circus industry are the Canadian CINARS Biennale and Subtopia's Subcase. Here, Kiki Muukkonen and Alain Paré discuss the significance of circus as a relationship builder and a transnational counterforce.

Subcase and the CINARS Biennale are two trade shows for stage arts, on different sides of the Atlantic. The former was first held in 2009, and focuses on presenting Scandinavian contemporary circus to promoters from all over the world, while the other, which was founded in 1984, is one of the largest trade shows for performing arts in the world, and is allotting an increasing amount of space to contemporary circus. There are differences, but also similarities, such as the focus on the relationship between performers and promoters. Kiki Muukkonen, artistic leader of Subcase:

"The meeting between performer and promoter is a popular subject right now. Performers and promoters each have their own struggles, problems, challenges, and rewards. Some of them have power, and money, and others don't. Our ambition for Subcase is to provide the environment, mood, and shared activities that will allow us to meet as equals. Essentially, we're all in the same boat, and we need to work together to reach our goals."

Alain Paré is vice president, CEO, and founder of CINARS, and as he sees it, human contact is fundamental to their way of working:

"When you book a show, or form long-term relationships with performers (or the producers that represent them), it's often essential that it be based on the physical experience of seeing the piece performed, and beyond the actual performance, it's important to establish a personal relationship, or even friendship, with the people you'll be working with."

Meetings across borders, between people, are at the very core of circus. Circus has traditionally been performed by travelling groups made up of many different nationalities, and this tradition lives on today. Kiki claims that this is a philosophy of life, which is still evangelised by many within the world of circus to some degree. This is also an aspect that is growing more and more politically relevant, as the issue of borders has become a major priority in many places: "It seems to me that a large part of the circus world is seeking to identify itself as a counterforce, and wants to work for intercultural, transnational, welcoming, and generous values. I'm seeing this among both younger and older performers."

Alain says that the borderless nature of circus is fundamental, both to the experience of it and to its creation:

"Contemporary circus brings people together to experience something unique, regardless of their ethnicity, nationality, religion, or gender. It is an open art form, in which various traditions, disciplines, and abilities are blended. This exploration is often made possible when performers from all over the world are given the opportunity to work and create together."

Kiki finishes:

"I've noticed an increased closing of the ranks when it comes to the important issues. The role of the arts is being discussed a lot. What is art supposed to do, and how is art supposed to relate to society? Personally, I am very much a believer in inclusion. The arts have a major role to play in counteracting exclusion and promoting meaning, inclusion, and the fundamental principle that each and every one of us matters."

Subcase is an annual trade show where promoters from all over the world get to experience Scandinavian contemporary circus. Subcase is produced by Subtopia in collaboration with Scandinavian, European, and Swedish partners. The next Subcase will be held in 2017.

<http://subcase.se/>

Since 1984, CINARS Biennale has been held every second year in Montreal, as one of the world's leading international performing arts trade shows. It is visited by close to 1,500 promoters from 40 different countries, and 360 performance presenters. <http://cinars.org/>



THE FIRE PAINTER

Emma Simu, Graffiti Artist

Graffiti is a growing artistic movement in Sweden. After having been considered a form of vandalism committed by troubled young men, this art form has won increasing recognition, and the rigorous attitudes and fear of contact so com-

mon in the past have been gradually amended. As this has gone on, the visual diversity has exploded, and the level of quality has been raised. Emma Simu is one of the artists whose works have won appreciation, and who has invested herself in the art form and its practitioners.

I began spray painting in 2002, when I was about nineteen, but my interest began when I was just a little kid. A teacher in upper school taught us how to draw graffiti under the guise of teaching "calligraphy". At the time, it was far too controversial to teach techniques that were considered illegal. The graffiti aspect of it was completely taboo back then.

Emma Simu was drawn to graffiti, and began hanging out with a group of guys who spent their nights outdoors, spray painting. She was a little too intimidated to join in. It wasn't the excitement of doing something illegal that attracted her to it, it was the expression, the techniques, the effects, and the format. All she was missing was the right conditions. My opportunity to explore graffiti came when I was at folk high school. I met some like-minded girls there, a group of urban hip-hop fans. We watched old films together, and read graffiti books. Personally, I enjoy peace and quiet. I began painting characters, and after a while, inspired by a guy who did it, I began to paint portraits. By now, I've made a bunch of different portraits, of people like Notorious B.I.G., Pippi Longstocking, and Linda Pira. Right now, I'm fascinated by fire.

HOW DO YOU PREPARE FOR WORKING ON A PIECE?

First of all, I need to have an idea. I make a sketch on paper, in ink. Or, I check things out online, and get inspired. Until recently, I've been painting a lot in black and white, and transparent. I've always enjoyed painting hair, it's a softer shape than most other graffiti.

DO YOU ONLY WORK ALONE, OR DO YOU PAINT WITH A GROUP?

I've been doing a lot of painting with my friend Ler. In other situations, you might discover somebody else's work, and connect with the style. When that happens, I get in touch with that person, and ask if we can do something together. Then, we paint our pieces next to each other, and connect them in a way that makes sense. Or, we weave the paintings together to form one big painting.

HOW HAVE YOU RELATED TO THE FACT THAT GRAFFITI HAS TRADITIONALLY BEEN SO DOMINATED BY MALES, SUCH A "BOY'S CLUB"?

The guys invited me to join in, but I was too intimidated at 14, and didn't dare to. It was illegal after all, and I wasn't after the excitement. I never have been. I'm much more interested in the feeling of having made a good painting. Most of the men I've encountered have been nice, and helpful, but the few jerks that are out there have made a lot of noise, especially in comments in social media. A few years ago, I organised Forza Femme out here in Alby, with two other people. We put on a full day of workshops and live painting by girls and LGBT people in the graffiti movement. It was a great success, and we're going to do it again! I'd also like to highlight a few amazing female graffiti artists: ler, amara por dios, rimoz, coto, mums, Pope, safe, whatiscoconut, boys, pyw, Carolina Falkoholt. There are so many!

IS THERE A CHARACTERISTIC SWEDISH STYLE, THAT DISTINGUISHES US FROM OTHER COUNTRIES?

A lot of people say there is a Swedish style, which is simple and fast (I think this is probably

because of the many years of zero tolerance in Stockholm, and the cold). But, Sweden has a huge number of different characteristic styles. There are too many great painters for me to mention them all here, but my personal favourite is "Erse".

FINE ARTISTS GAIN A LOT OF RECOGNITION THROUGH SALES, APPRECIATIVE INTERVIEWS, ARTICLES, REVIEWS AND SO ON. HOW DO GRAFFITI ARTISTS GAIN RECOGNITION FOR THEIR CREATIVITY?

The ones who make illegal paintings aren't usually after praise, they are going for a different kind of response than public recognition. They just do their thing. Recognition is mainly given through the word on the street, in that your work has been seen, but today, this has been mostly replaced by social media, especially Instagram. But of course, if you're painting at a Hall of Fame, or meeting at some event or other, you get support from the people who are watching. I also get requests to paint walls in people's homes. It's fun, and it only costs between 3,000 and 5,000 kronor. Better than wallpaper!



MISSION: LUST FOR LIFE

The Syrian Civil War has been raging for six years, and hundreds of thousands of children have no memories of a life without war. Cirkushoppet is a collaboration between Cirkus Cirkör and Clowns Without Borders that is financed by the Culture Foundation of the Postcode Lottery. Trevor Lewis, who has worked on the project, says that the breathing room that happy memories can provide serves as a path to healing, and hope.

WHAT IS CIRKUSHOPPET?

Cirkushoppet consists of three phases, of which we are presently in the second. For 18 months, we travelled around Sweden, visiting seventy hubs for refugees with a circus show and a try-it-yourself circus workshop. I applied to join Cirkushoppet because I thought it was such a great initiative, and such an essential project. We've all been working as circus performers and educators for several years. We all have different artistic specialties that complement each other very well, such as handstands, tightrope dancing, juggling, and clowning, as well as various musical elements that appeal to young people, like hip hop from various countries, and rhythmic elements.

WHICH AGE GROUPS ARE YOU TARGETING?

This part of the project is directed at kids between 11 and 18 years of age, but we play and have played to all ages.

WHAT DO YOU THINK ABOUT THE DISCONNECT BETWEEN TRAUMATIC EXPERIENCES AND PHYSICAL EXPERIENCES OF COMEDY THAT ARE SHARED WITH A STRANGER?

We never experienced any kind of mismatch between feeling bad and laughing. When people get to laugh together in a safe environment, they feel good in the moment,

and let go of concerns and traumas, if only for a short while. This is liberating, and allows them to be present in the now. Our task isn't to cure trauma or concerns for the future, but we can provide new positive memories, help improve self-esteem, and re-awaken people's lust for life.

WHAT HAVE YOU LEARNED FROM YOUR ENCOUNTERS WITH THE REFUGEES WHO HAVE PARTICIPATED IN YOUR WORKSHOPS?

Many of the people we've met have gone through major life changes, which can be hard for us to fully comprehend. Despite that, we can meet, talk, and laugh together. We can all learn a lot from listening to other people's stories. Children will always be our greatest sources of inspiration; they have an incredible ability to exist in the present, which we can all learn from.

IS THERE A PARTICULARLY SUCCESSFUL METHOD FOR APPROACHING PEOPLE WHO DON'T FEEL SECURE, AND WHO ARE A LONG WAY AWAY FROM THEIR HOMES?

For us, as circus performers and clowns, the best method has been to come and perform a show for our target audience, to allow them to laugh and live in the present for a brief time. We usually also give the audience a chance to try some of the things they've just seen for themselves, by teaching them to juggle or walk a tightrope. All to give them some breathing space in their everyday existences.

WHAT WOULD YOU LIKE THE PUBLIC TO KNOW ABOUT ACTIVITIES LIKE YOURS? (COMPARE TO MÉDECINS SANS FRONTIÈRES).

Once the most basic needs, like food, medicine, and a roof over your head have been arranged, we bring play, joy, and inspiration, so that people who are on the run can get a break from their insecure everyday lives. It doesn't matter where in the world we perform; laughter is universal.

One of the goals of Cirkushoppet is to lend a voice to people who are running from war. We do this in part by handing out the graphic novel "Gränslöst mod" (Boundless Courage), which is intended to raise awareness of the fact that young people in Sweden with refugee status are here involuntarily, and in part by informing the public about Cirkushoppet at open events. During the public events, we perform our circus show, and offer anybody who is interested to participate in try-it-yourself circus workshops.

WHAT ATTRIBUTES ARE DESIRABLE IN A MEMBER OF CIRKUSHOPPET?

When you work on a project like Cirkushoppet, it helps if you've worked with the target audience before, either in the field or locally in Sweden. We need to stay flexible, multi-faceted, and passionate about bringing out the best in the people we meet. It's also important to have an understanding for the situation faced by refugees.

WHAT CAN I, AS AN OUTSIDER, DO TO SUPPORT CIRKUSHOPPET?

If you want to help, the best way to do so is by helping to spread understanding and acceptance for refugees' situations. You can also turn directly to Clowns Without Borders, who always need volunteers to spread information.

Follow the Instagram account @Cirkushoppet if you want to be kept updated on our whereabouts. You're free to come and find out more about the project, or hear us speak about the experiences we've had in the various places where we've performed.





#10